

INTERPELACIJA.

Z ozirom na razna poročila, katera smo povodom grozne katastrofe v sv. Pavl-premogokopu pri Cherry, Ill. prejeli, smo poslali na e. kr. avstro-ogrski generalni konzulat v Chicagi, sledečo interpelacijo:

Chicagi, Ill. 20. nov. 1909.

Ces. kr. avstro-ogrski generalni konzulat
v Chicagi, Ill.

Znana Vam je grozna katastrofa, katera se je prigodila dne 13. t. m. v sv. Pavl-premogokopu pri Cherry, Ill. in katera je, kolikor je do sedaj znano, preko 300 žrtev zahtevala.

Pri tej katastrofi je veliko avstro-ogrskih podanikov, kateri so svoje življenje izgubili in osobito med temi je, kakor dognano 17 Slovencev, kateri so bili oženjeni ter zapuščajo žaljujoče žene-vdove in plakajoče otročice-sirote.

Kakor smo iz dobrega vira poročeni, prigodila se je omenjena prežalostna katastrofa edino le vsled neopravičljive in gladovne zanikarnosti lastnikov omenjenega premogokopa, oziroma njenih uradnikov. Toda mi se nečutimo poklicane zasledovati povzročitelja grozodejstva, pač pa si želimo v dolžnost, da varujemo vdove in sirote pred prevaro in da čuvamo njih pravico do neprikrajšane in primerne odškodnine.

Obveščeni smo tudi, da je takoj po katastrofi nekaj brezvestnih odvetnikov iz Chicage, Ill. v Cherry, oziroma na stanovanja ponesrečenih došlo, kateri so obupno zmedenost vporabljali, ter udovam svojo juridično pomoč ponudili proti 50% kot honorar od pričakovane odškodnine, ter da so te hijene baje nekaj vdov vlovili, katere so tozadevno pogodbo podpisale.

Poročalo se nam pa tudi je — in kar nas ni malo presenetilo — da od ces. kr. avstro-ogrškega generalnega konzulata ni bilo nobenega uradnika na licu mesta, katerega bi dolžnost vezala, za stvar se intenzivno zavzemati in interese avstro-ogrskih podanikov varovati, za kar je cenjena oblast policajna storiti.

Mi, kot vestni časnikarji in ker kot taki zastopamo avstrijske, v Zdr. državah ameriških živeče Slovence, si usojamo vprašati:

1. Kaj je spoštovani e. kr. avstro-ogrski generalni konzulat za ta distrikt ukrenil, da se interesi gori omenjenih vdov in sirot varujejo?

2. Kateri koraki se mislijo storiti, da se nepristransko, dožene pravega povzročitelja, oziroma vzrok grozne katastrofe?

3. Ako resnično ni bilo nobenega uradnika od e. kr. avstro-ogrškega generalnega konzulata na lice mesta odposlanega, kaj je bilo povod te opustitve in kako gospod e. k. generalni konzul to nezasišanosn opravičuje?

S primernim spoštovanjem
Za "Glas Svobode":

Ljudevit Mayer,
urednik.

Naše cenjene naročnike v Cherry, Ill. in v ondnotni okolici prosimo, da nas takoj obvestijo o vsakem dogodku, kateri bi se utegnil prigoditi in škodo naših rojakov. Prosimo pa, da se poročajo edino le stroga resnica, ker tu imamo za opraviti s silno resno zadevo in smo pripravljene vse storiti, da se enkrat svetni jasno pokaže vsa zanikarna požrešnost kapitalizma!

Darovi za Cherry-sirote.

S. S. P. Zveza, Chicagi, Ill. \$10; A. Mladič 50c; J. Mladič 25c; Jos. Ivanšek 50c; L. Skubie 25c; A. H. Skubie 25c; A. Duller 25c. Skupaj \$12.00.

POPRAVEK!

Pri sklepu lista smo dobili iz Cherry, Ill. popravek prejšnjega poročila, da ni 78 rudarjev rešenih, marveč samo 20. — 92 mrtvih je na površje spravljanih, a 198 jih pa še manjka.

SVETOVNI PREGLED.

Avstrija.

Dunaj, 22. nov. V podučenihih krogih veija ogrska kriza kot skoraj končana, katera je leto in dan duhove razburjala. Baje bo grof Julij Andrassij predsedništvo novega kabineta prevzel, dosedanjí predsednik dr. Wekerle poslani finančni ministr in Franjo Košut finančni trgovinski ministr.

Novo ogrsko ministrstvo se bo z Avstrijo pogodilo za medsebojno plačevanje v gotovini, medtem, ko se privilegij skupne avstro-ogrške banke podaljša.

Vojaska privoljenja, katera namerava krona dati Ogrski, zadevajo orožja in bojna znamenja. Sporno je še vprašanje madžarsčine v stotnijah.

V minulih 24th urah so sporazumna pogajanja nepričakovano hitro napredovala.

Delegacijam, katere se kmalu snidejo, bo "rdeča knjiga" o aneksijski Bosne in Hercegovini predložena. Pričakuje se marsikake razkritje o zadnji krizi na Balkanu, katera bi bila skoraj do krvavega boja dovela.

Italija.

Rim, 18. nov. Italijanska poslanska zbornica zopet zbornoje.

Vlada je predložila načrt za znižanje posrednih davkov in za pokritje iz tega nastalega primanjkljaja po razvrstitim dohodninskem davku. Tudi je predlog, da bi vslužbeni državnih železnic dividend deležni bili.

Signor Cabriní, socialistični poslanec, je o premogarski katastrofi v Cherry, Ill. govoril in zahteval, da laška vlada, ono Zdr. držav naprosi za boljše varstvo inozemskih delavcev.

Italijanski ministr vnanjih del, Tittioni, je odgovoril, da je laškemu konzulu v onem okraju naročil, da imena žrtv sporoča in da uvede preiskavo, kdo je kriv katastrofe.

(Nadajamo se, da tudi naši slovenski poslanci v stari domovini ne bodo rok križem držali, marveč se za svoje tuživeče brezpravne rojake zavzeli.)

Nekaterim poslancem poslema današnje šte. "Glas Svobode") Rim, 17. nov. General Asinari, poveljnik armadnega kardela v Milanu, se je izjavil v nekem govoru, katerega je imel o priliki vročite zastave novo ustanovljenemu konjiškemu polku v Bresciji, da se nadja, da bo italijanska barva zopet nad osvojenih laških provincijah vihrala, koje se še v posesti Avstrije nahajajo.

Ta izjave je, se ve da, na senzacijo mejočo pozornost zbudila, in to temveč, ker je general na čelu misije, katera je bila Ruskega cara na laški meji sprejela. Na nekterih mestih se njegove besede tolmačijo, kot posledica sestanaka obrednih vladarjev v Rakovniku.

Toda italijanski kabinet je bil kos situacije, ter je takoj, ko je o indiskretnem govoru čula, blebetavega generala Asinarija odstavila. To se je tako naglo zgodilo, da je bil odstavljen, predno je general v Rim dospel, kamur je bil pozvan.

Francija.

Pariz, 19. nov. Prvič se je vršila na francoskem kazenskim-sodnim-dvoru razprava po novem anglo-saškim postopanju. To se je zgodilo po obljubi pravosodnega ministra Barthou, da bo uvel gotove reforme v kazenskem-pravdnem-postopanju. Po tej reformi ne bo več sodnik obtožence zaslišaval, marveč bo državni pravdnik proces vodil, po načinu kakor se to sedaj v Zdr. državah godi (če tudi tako "nepristransko", nam ni znano). Po dokončanem zaslišanju predlaga državni pravdnik oprostitev obtožence zaradi pomanjkanja zadostnih dokazil (navadno pri milijonarjih, pri delaven je koj dosti dokazov za obsojbo).

Listu v podporo.

J. Baland 50c, J. Znidaršič 50c, F. Keršinar 25c, L. Groser, 25c, F. Lah, 50c.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

GOMPERS ZOPET IZVOLJEN
PREDSEDNIKOM AMERICAN
FEDERATION OF LABOR.

Ni imel nobene opozicije.

ZBOROVANJE ZAKLJUČENO.

Toronto, Ont. Canada, 20. nov. Samuel Gompers je bil zopet izvoljen predsednikom Ameriške delavske Federacije brez opozicije. Kakor stena iz žive skale so stale za njim vrste delegatov v njegovem boju za prost govor in tisk. Socijalistični delegatje, kateri so konvenciji predložili resolucijo glede sprejema socijalizma za politično stališče, katero so sprejeli United Mine Workers of America, so odtegnili in to pa zato, da se ne vrinejo kakke difference v Federacijo, kar bi znalo škoditi v sedajnem boju za prostost nje uradnikov, kateri so obsojeni v ječo radi bojkota proti Buck's Stove in Range Compagniji.

Vsekako pa izgleda, da ne bo dolgo, ko bo tudi ta delavska trdnjava okrenila isto pot politike kot sti Western Federation of Miners in pa United Mine Workers of America. American Federation of Labor se je stoprav v tem oziru pokazala s svojo pomočjo za protekajočo mehiških izgnancev, proti katerim ste obe ludovali, Mehika in Zdr. države, tako nesramno postopali.

Zborovanje se je zaključilo v soboto.

ŽRTVE KAPITALIZMA.

Ni ga dneva, da se ne bi čitalo o žrtvah kapitalizma, ki se vsled bede in brezposelnosti sami življenje vzamejo ali pa ki vsled pomankljivosti varnostnih priprav postanejo žrtve moloha.

Spodaj so sledeči dokazi prosperitete:

Nezgoda v rovu.

Rockaway, N. J. Po večurnem izkopavanju in napornem delu se je posrečilo reševaleem priti do treh rudarjev, Andreja Bedner, Mihaela Rosnik in Frana Kranja, na katere se je zrušila plast nepodprte zemlje in kamenja v Leonard šoftu Mt. Hope železnega rudnika. Bili so mrtvi in telesa tako zbita, da je jih bilo s težka spoznati.

Ta Leonard šoft je bil nov in za istega pravijo, da je bil najvarnejši v državi, da skoro tako varen, kot St. Paul rov v Cherry, Ill. —

Žrtev "special-a".

Peter Cahill, 24 let star je umrl v Bellevue bolnišnici v New Yorku vsled rane prizadete dne 24. oktobra, ko je slučajno prišel na lice mesta, kjer se se pekovski štrajkarji zbrali pred pekarijo, v kateri je bil napovedan štrajk. Specialni policist, John R. Jacoby, ki je bil ob enem stavkokaž je brez vsakega povoda vstrelil na Cahilla.

Jacoby je sedaj pod ključem. Brez komentarja!

Beda zločin.

Patrolman Noonan je aretirat gospo Ano Broker, Nord Rocky Hill road, Bayside radi prestopka sanitetnega predpisa. Imenovana je živila s štirimi svojimi otroci v starem hlevu. Ko je policaj na svojem opravičku vstopil skozi zadnja vrata v hlev je pal čez prešnja. V kotu je našel blazino, na kateri so se igrali otroci. Kokoši, goske in race so hodile po tej blazini, v drugem oddelku "sobe" ste bili dve kravi in par koz. Tam je našel mater, ki je delala maslo. Aretiral jo je in odvedel s otroci vred na Flushing (!) policijo. — Tam pa je nesrečnica izpovedala, da jo je mož pred šestimi meseci zapustil in da se je s prodajo mleka in masla pošteno preživljala. Mater so pridržali v zaporu, otroke pa so poslali v Brooklinski zavod za ubožne otroke. Kje je pravica! O, ti človeška družba, kaka mizerija si!

RAZNE NOVICE.

Honorar za junaški čin.

Board of Estimate v New Yorku je včeraj dala nagrado Johnu Kelly, ki znaša \$25 na teden skoz življenje, za junaški čin, s katerim je rešil enega delavca in dečka iz valovja.

Ni imel dela; samomor.

Ker ni mogel dobiti dela in je moral stradati se je v milijonarskem mestu New Yorku, na 32 Pearl Str. obesil Stefan Burtas, star 42 let. Hlačnik je služil mesto vrvi. Burtas je rodom Oger.

Privezan dečko ni mogel rešiti sestre.

Hammond, Ind. Mati Koran je privezala svojega triletnega sinčka Janeza za ključko, ter odšla v mesto, da nakupi stvari. V odsotnosti matere je nastal ogenj v sobi. Mali dečko se je boril, hoteč se odvezati, da reši malo sestrice Marijo, ki je ležala v zibelci. Sosedje so zapazili dim in so vdrli v hišo. Fant je visel privezan na ključko v nezavesti, a otrok v zibelci pa je bil zadušen!

Stariši! Ne puščajte otrok samih doma!

Se pripravlja za vojsko.

Združene države Ameriške se pripravljajo za vojsko s republiko Nicaragua. Predsednik Taft zahteva od Zelaya-ve vlade, da plača odškodnino za umorjena državljana Leroy Canona in Leonarda Groce, na kar je pa Zelaya odgovoril negativno.

Predsednik Taft je dal povelje, da križarka Buffalo, naloži 500 mornarjev ter odjadra proti Corinto, Nicaragua. Dasi diplomatska zveza med tema republikama še ni pretargana in formalna napoved vojske napovedana je vendar že 5-ameriških bojnih ladij odplula proti Panami.

Križarka Buffalo, ki je bila v Pichilique zalivu, Mehika je odplula proti Corinto. Albany je zapustila San Francisco, ter plula v smeri proti Panami. Vicksburg je odplula v Corinto. Des Moines in Marietta pa se bližata Port Limon na atlantiški strani.

Občno se misli, da se bo Zelaya le vstrajal, popravil škodo, ter se poklonil Zdr. državam.

Kaj se le!

Obsodba izdana od okrajnega sodišča (Circuit Court) v St. Paulu proti Standard Oil Co., katere glava je John D., da se mora ta družba disolvirati — razbiti — je tako notorično neumna kot ona kaznen, katero je izrekel zvezni sodnik Keneshaw M. Landis, ki je Johna D. pritislila za 29 in pol milijonov dolarjev, katerih pa nikoli ni plačal.

Odvetnik Standard Oil družbe M. F. Elliot se norčuje s to razsodbo in pravi, da bo apeliral na Zvezno višje sodišče, katero bo prav gotovo razsodbo razveljavilo. —

To pa radi verujemo! Standard Oil Co. se ni treba ničesar bati, vsaj tako dolgo ne dokler sede na sodnem stolu ljudje, ki so bili prej odvetniki velikih korporacij. Vrana vrani pa očij ne izkljuje. Pripomba: Cena delnic Standard Oil Compagnije se je pa, ko se je ta obsodba javno publicirala, na New Yorkski borzi povišala kar znači, da Standard Oil Compagnija še ni izgubila zaupanja, da se ne briga za razsodbo. Tudi cena olju je poskočila. Toliko je sodišče doseglo.

Več zločina, pravi sodnik.

Municipalni sodnik McKenzie Cleland je rekel pred kongregacijo prve presbiterijske cerkve v Austinu, Ill., da vkljub temu, da je čez 150.000 policajev v deželi, zločin čim dalje raste.

"Vsak mesec", pravi Cleland, "je 5000 oseb aretiranih. Vzrok temu je, da zdravimo zločin na napačenem koncu in to je karakterskično pri Amerikancu. Vse kar začno, začno pri napačnem koncu. Namesto, da bi zločince reformirali se pa nad njimi mašujemo in sv. pismo v ječi nič ne pomaga!"

Kedo pa napravi zločinca? Prav gotovo sedajni korupirani družabni sistem!

ŽIVI !!!

Osemindeset rudarjev iz sv. Paul-rove rešenih. — Pseživljali so se s kapnico, ljubjem in jermeni. —

Cherry, Ill. 20. nov. Našlo se je danes popoldan v Cherry-rovu 78 mož pri življenju ter so bili na površje spravljani. Razburjenje, katero vlada pri vchodu v rov, in pri zori, kateri se dogajajo, ni za popisati.

Bila je 2 in pol ura danes popoldan, ko so prišli rešilci na površje, da ogenj za sedaj vsako daljnjo akcijo zabranjuje. Ključ po novih rešilih se je takoj odzvalo kardelce hrabrih mož, kateri so se v rov podali in se pričakuje da bo ogenj kmalu pogasen.

Rešitev ljudi se je po naključju zgodilo. Oni so kapnice pili in da kapanje pospešijo, so ob stene tolkali, kar so rešili čuli ter so rešitev pričeli.

67 mož je bilo v enim oddelku, a 11 pa v drugim. Zatrjuje se, da je 111 živih, toda potrdilo tega poročila še manjka.

Na čelu rešilev je bil Duffy, predsednik premogarske zveze države Illinois. Mnogo rešenih je bilo toliko opešanih, da niso mogli hrano zavžiti, ter so morali umetno jih hraniti.

Wm. Clelland, eden rešenih, je potem, ko je nekoliko juhe zavžil, sledeče pripovedoval:

"Kakor hitro smo minulo soboto ogenj opazili in ni bilo upanja na rešitev, podali smo se v ozadje na varni kraj, ker bi se znala vde najti. K sreči so za nami lesene podpore zgorele, vsled česar se je zemlja in kamenje porušilo in nas pred plini in vročino zavarovalo. Kakko je čas mimal, nevedo. Nekaj časa smo morali biti nezavedni. Toliko vem, da ko smo bili zaprti, sem popil veliko množino kapnice, ko sem mojo južino jedel. Potem so nekteri lubje ostrgali in žvečili. Mi nismo vedli, v kakki nevarnosti se nahajamo. Nekteri so celo šale bili, in si želeli da bi karte imeli. Ko je kapnice zmanjkalo, pričeli smo ob stene biti, da bi več vode dobili. Kmalu je bilo slišati človeške glasove in eden naših reče: "Konečno pridejo vendar po nas." Slišali smo kopanje in kmalu se je svit bakle prikazala.

Naše prvo vprašanje je bilo, je li nedelja ali ponedeljek, ker mislili smo da smo komaj 24 ur zaprti. —

11 mož je bilo v drugim oddelku, kjer so si sami zasip zgradili, da so se vročine obvarovali.

Vist o rešitvi se je po kraju bliskoma raznesla in veselje je bilo nepopisno. Ženske oblegajo rovo in dan, v nadi, da rešitelji rešijo drage svoje in kadar mrtva trupla na površje spravijo, se bojujejo z milico, katera jim brani pristop.

Od ponedeljka je vsaki zvedene trdil, da ljudje v rovu so vsi mrtvi, a še le pred petimi dnevi je neki premogar zatrjeval, da njegova hiša se je tresla vsled dinamitne razstrelbe, kar so znamenja zasutih.

Danes ob 1 uri popoldan je bilo 40 mrtičev na površje spravljanih ter ni nade, da bi še kateri živ v rovu se nahajal.

Ob 4. uri popoldan so rešili iz javili, da je bilo samo 78 živih v rovu. Od druge strani se zatrjuje, da je 125 mož rešenih. Razburjenje med rešili je toliko, da se natančno število do sedaj rešenih ne more dobiti.

Ko je neki Jurij Siemitz (Šimec?) rešen bil in so ga prijatelji veselo pozdravili, je odgovoril, da mu je žal, ker je svoj "dinner pail" (posoda za južino) zgubil!

William Clellandu je prišla žena in otrok k vozu, na katerim je ležal, se jima prisrčno nasmešnil, ter nekoga požarmobramboveca za svaščico (eigareto) poprosil.

Pri vsej grozni nesreči, vendar humorja tudi ne manjka.

Opetovano opozarjamo, e. g. naročnike, da polletna naročnina je sedaj \$1.00 (En dolar) in ne 75c.

OBVESTILO SOŽALJA.

Glavni odbor S. S. P. Z. v Chicagi, Ill. je sklicel prigodno katastrofo v Cherry, Ill., katera je zahtevala življenje več slovenskih sobratov, sejo, pri kateri se je sledeče sklenilo:

Pred vsem izražamo svoje sožalje vdovam, sirotam in ostalim sorodnikom nesrečnikov, Cherry katastrofe.

Obsojamo najhujše kapitalistično grabežljivost, ki je povzročila toliko gorja in bede.

Uredništvu in upravnistvu "Glas Svobode" pa dajemo našo zaupnico zato, ker se je ta list takoj zavzel za ponesrečene ter posvetil svoje predale za pomoč prizadetih ostalih.

Glavni odbor s tem naročilom pošilja na upravništvo Glas Svobode \$10 v podporo slovenskih sirot v Cherry, ter ob enem poprosi vsa lokalna društva, da takoj skličejo izvanredne seje, ter vzamajo vrgled po njih glavnem odboru. Vsi doneski pa se naj zaupljivo pošljejo na upravništvo "Glas Svobode".

Gl. Odbor S. S. P. Z.

Za Josipa Alič.

Jos. Ivanšek \$1; J. Mladič 50c; Bratje S. S. P. D. št. 7 v Arona, Pa., darovali znesek \$3.80 in sicer po 25c: A. Tome, V. Mažgon, J. Flere, J. Sever, F. Lončar, F. Gradisnik, Iv. Košir, L. Povše, A. Svetič, A. Stih; A. Lahamar 30c; po 20c: J. Prost, A. Strah, A. Turk, J. Vidmar, M. Rajer. Skupaj 5.30
Prvi izkaz \$4.45

Skupaj do danes \$9.75

Kedo še? Rojaki priskočite potrebemu na pomoč!

VESELICA!! VESELICA!!

Slovensko Svobodomiselnio Podporno Društvo "JUTRANJA ZARJA" št. 35, S. S. P. Z.

Franklin, Kans. priredi, ZABAVNO VESELICO

dne 28. novembra t. l. v "Club" dvorani, Franklin, Kans.

Začetek točno ob 2 uri popoldan.

Vstopnina 25c.

Sedem vrčkov pive za 25c.

Za dobro godbo, prigrizke in drugo skrbi "ODBOR"

POZOR!

Društvene seje S. S. P. Društva št. 35 v Franklin, Kans., se vrše vsako prvo nedeljo. —

IŠČEM SLOVENKO

Dekle v 15 letih ali več, ki razume slovenski in češki, ali pa hrvaški in češki jezik, ter biva v bližini 18. ceste in Blue Island ulice se sprejme takoj v službo. — Zglašje se pri

DR. B. K. ŠIMONEK,

zobozdravnik

na Blue Island in 18. cesti.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:
za \$ 10.30 50 kron,
za \$ 20.45 100 kron,
za \$ 40.90 200 kron,
za \$ 102.25 500 kron,
za \$ 204.00 1000 kron,
za \$1018.00 5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljajte izplačue c. kr. pošto hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriičneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

BRAT JUSTIN.

IZ DNEVNIKA SAMOSTANSKEGA NOVICIA.

Priončil Bistričan.

(Nadaljevanje.)

Dne 24. septembra.

Izmed mojih opravil se mi nobeno tako neumno ne zdi, kakor bičanje "disciplina" imenovano samega sebe po trikrat na teden s petnajstimi vozli po četrh ure. Človek skoraj ves dan dela kakor črna živina, pomiva, pometa, za kosilo in večerjo pripravlja, tuli na komu, kleči, da so kolena vsa rdeča in potem se še bičajo od devetih zvečer! To se mi že preneumno zdi!

Ker sem pa slišal, da hodi pater magister mimo naših celic, kadar se bičamo, udriham po posteljni končnici z bičem, da se kadi iz črvicega lesa. Mislim, da je pater magister lahko z menoj zadovoljen.

Dne 4. oktobra.

Danes praznujemo god ustanovnika našega reda, sv. Frančiška. Prosto imamo, zato moramo sedeti vsak v svoji celici. Meni je dolgčas in tako čudno pri sreč, da ne vem, ali me tare nezadovoljnost ali kaj drugega. Zato sem vzel v roke dnevnik, v katerega hočem potožiti svoj dušni stan.

Nekaj dni sem bil silno zadovoljen s svojim stanom. Voljno sem spolnoval vsa redovna pravila in rajši več napravil, kot je potrebno. Silno sem bil navdušen za sveto vero in samostansko življenje. Zato sem se parkrat tako korenito pretepel z bičem, da je bilo gotovo še drug dan vse rdeče po hrbtu.

Ker nam pater magister vbiha v glavo, da mora vsak samega sebe za najnevrednejšega na svetu smatrati, sem se držal tega nauka. Ker sem najnevrednejši, sem najhudoobnejši, in hudič ima svojo popolno oblast nad menoj. Če bi torej zvečer slekel habit, ki je blagoslovljen, bil bi takoj vrag pri meni in bi me strašil. Da bi se mi kaj takega ne zgodilo, sem ves pretekli teden ležal v habitu in še le v soboto, ko je bilo treba srajco preobleči, sem tudi habit slekel in ta večer — ležal na golih tleh. Strah me je bilo pred vsem umrlim sorodstvom, pred vsemi mrtvci. Vznemiril me je najmanjši šum, vsak pihi vetra; in ko je divjala burja po samostanskih hodnikih in žvižgala skozi slabo zaprta stara okna, me je bilo tako strah, da sem se po dvajsetkrat poškopril z blagoslovljeno vodo in delal velike množine križev.

V nedeljo sem se pa naekrat ves spremenil. Za deseto mašo sem zvonil na kornu, s katerega se vidi skozi okno na veliki prostor pred cerkvijo. Tam sem zagledal mladi svet obobjega spola, lepe Vrečenčanke in brhke Vretenčane. Šalili so se med seboj, se smejali in marsikak smeh je prispel do mojih ušes. Meni je pa postalo hudo pri sreč, žalost mi je objela dušo in zvonjenje sem zmešal. Vsa moja pobožnost preteklega tedna me je naravnost jezila in imenoval sem jo fanatično zaslepljenost. Ravnati se še naprej po samostanskih pravilih zdelo se mi je brezsmiselno in če bi imel le nekoliko več poguma, bi bil stopil pred patra gvardijana in mu naznanil svoj odhod. V molitvah sem bil razmišljen in marsikako nerodnost sem napravil te dni. Ko sem pa zvečer otožno sedel na stolu ob oknu in gledal v daljavo tja proti Velikemu logu, se mi je vzbudilo silno čuvstvo, katero sem z jekleno trdovratnostjo še par dni popreje zatiral in mislil, da je že zašlo za veke. Ljubezen do deklice se je pojavila s tako silo v mojem sreč, da nisem imel moči ustavljati se ji. Vleklo me je ven, ven iz tega zidovja v ljubo, sveto, zlato prostost, uživati neskaljeno srečo na strani Albine. In hrepenenje po vsem, česar nimam, me je prevzelo do skrajnosti in zoprna mi je bila redovna obleka, zoprne obrazi sobratov, zoprne vse, kar sem videl in slišal. Sanje so se mi pa snukale v lepih krajih, kjer mi ne gorja, ne človeških strasti in jaz sem se veselil s svojo Albino v rajskem veselju v teh krajih, sreča me je pa spremljala na vseh potih.

Danes je četrtek in še stojim pod vplivom teh dušnih čuvstev. Tudi po povsem treznem premiš-

ljevanju nimam nikakega veselja več do samostanskega življenja in popolnoma hladem sem napram vsem slovesnostim, ki se opravljajo v cerkvi in samostanu. Jaz nisem rojen za ječo, ampak za veselje, celo razburkano življenje. Ta tihota, ta samota mi preseda, me teži in če zaslišim po hodniku enakomerno udarjanje opank ob kamenita tla, me obide strah, da me zazebe okrog srca, kot bi imel sam led okoli njega.

Na samostan me veže samo še pater Vigiliy in njegove izborne knjige. Starec je vedno mladeniško vesel z menoj in se kaj rad meni o vrednosti kake knjige. Ker on drugače kritizira, nego jaz trdim, se vname kratak boj, ki se navadno konča s tem, da gre pater Vigiliy po vino, katero pijeja skrivaj v njegovi sobi, ali pa v kakem skritem kraju obširnega in tu in tam gosto zasajenega in zaraščenega vrta. Bog ne daj, da bi naju kdo skupaj videl! Kajti strogo je prepovedano novicem s patri govoriti.

Dne 10. oktobra.

Novici lanskega leta so že vsi odšli v Drenovnik študirat sedmo in osmo šolo. Danes je odšel zadnji, brat Teodor. Do njega sem čutil vse simpatije, zato sva bila pa tudi ves čas dobra prijatelja, dokler je bil tukaj. Mnogokrat me je ponoči zbudil s trkanjem na steno in me privabil k oknu, kjer mi je tožil, da ga ta samostanski zrak duši, da ne more spati. Večkrat sva slonela vsak na svojem oknu ponoči ure in ure ter kramljala o svoji preteklosti. Brat Teodor mi je pripovedoval, kako ga je usoda gonila semtertja, dokler ga ni prignala v "refugium peccatorum" (priebežališče grešnikov), v samostan. Jako rad se je norčeval iz bratov prenapetežev, vsled česar ga je pater magister parkrat ostro pokaral.

Podnevi je bil brat Teodor navadno vesel in šaljiv, le včasih se ga je polotila neka meni nerazumljiva otožnost, da ni hotel z nikomur niti besedice izpregovoriti. In če sem drežnal vanj, je zarežal nad menoj: "Pustite me, sicer bom drugačen!"

Sinoči je bilo pri večerji nekaj tujih duhovnikov, vsled katerih so patri dalje časa ostali v obednici in razgovarjaje se veselili nad izborna kapljico. Mi novici in lajki smo pa odšli ven, in sicer lajki v kuhinjo, mi pa v novicijat. Pater magister, ki nam je sicer vedno za hrbtom, da bi se kdo ne izgubil, je tudi ostal v obednici in delal družino gostom, saj zavzema za patrom gvardijanom prvo mesto.

Ko pridemo v novicijat, sede brat Teodor v šoli za klavir, udari na taste in zapoje s svojim lepim, milim glasom:

Ločiva se, zdrava ostani,
Podaj mi še enkrat roko.
Spomin mi pa v sreč ohrani,
Četudi drug ženin tvoj bo. —

Nihče ni črnil besedice, sveta tihota je vladala v šoli.

A kmalu je začel brat Teodor zopet igrati in peti:

Ljubezni ne bodem te prosil,
Ne bodem te prosil roke,
V prsih pa bodem te nosil
Do svojega zadnjega dne.

Glasovi klavirja so se popolnoma izgubili v glasu brata Teodora in ko je skončal, sta se zablesketali dve svetli solzi v njegovih očeh.

Takoj nato pa stresel brat Teodor z glavo, kot bi so hotel rešiti prošlih spominov in proti meni obrnjen pravi s prijaznim šaljivim glasom:

"No ti cefe, zdaj pa še ti eno daj!"

Sedel sem h klavirju in zaigral:

Eno devo le bom ljubil,
Eni vedno zvest ostal,
Druge nikdar ne bom snubil,
Nikdar drugi srca dal.

Lepše ni v okrogu zemlje,
Mila, ljuba je tako,
Da jo zlati zor objemlje,
Da smehlja se ji nebo.

Čistost bela jo ogreva
In zvestoba pas je njen,
Blago srečee odeva
Ji ljubezni svet plamen.

Novicijatna vrata so zaškripala, pater magister je vstopil. Tiho smo se zmuzali vsi v kapelo moliti rožni venec in ostalo večerno molitev. Da sva midva s fatrom Teodorjem zbrano molila, se ve.

Nocoj ponoči pa me zbudi brat Teodor s trkanjem na steno in pride bos v mojo sobo. Sedši na posteljno stranico, je dejal:

"Brat Justin, zakaj ste ravno ono pesem zapeli nocoj?"

"Meni se zdi najlepša", odvrnem in sedem v postelji.

"Pa zakaj se vam zdi najlepša?" me je vprašal brat Teodor in mi ostro gledal v oči; mesečina je razsvetljevala celico.

Ker nisem precej odgovoril, se je nagnil brat Teodor k meni, se z desnico oklenil mojega vratu in šepnil:

"Brat Justin, ti ljubiš!"

"Kdo vam je to povedal?" vprašam iznenaden.

"Prijatelj, oči! Kaj nisem uganil?"

"Res je!"

"In misliš ostati v samostanu?"

"Ne."

"Prav imaš. Uživaj zato prostost med svetom; tisoč obhajil ti je zaman, da bi v samostanu bil pravi redovnik, ako ti srce gori za deklico. Ljubezni ne zatre tu deset samostanov in ko bi notri živel sto let: nje ne izruje ni prijatelj ni sovražnik. Prava budalost je, po nesrečni ljubezni iti med redovnike. V samotni šole človek občuti praznoto v svojem srcu in zastoj moli, da bi si upokojil nemirno srce. Zatiranje ljubezni je nekaj protinaravnega in protipostavnega, in kdor hoče s silo ukrotiti naravni nagon, ki je v človeški krvi, dela proti božji volji. Takoj ob priliki ustvarjenja človeka je dejal Bog, da človeku ni dobro samemu biti, zato mu je dal ženo za spremljevalko. V starim testamentu so imeli vsi pobožni možje žene, tudi mnogi apostoli. Stari vek je ožigosal in sramotil one, ki niso bili oženjeni in nikjer v svetem pismu ne najdemo besede, ki bi preklela ljubezen, ali da bi zakon imenovala greh. Prvi duhovniki krščanstva niso nič vedeli o celibatu in ljudstvo je v trumah vrelo k njim, ker so bili spoštovani in čislani možje. Sveti Pafnučij se ni sramoval na koncilu v Niceji povedati, da je čistost in Bogu dopadljivo delo prisojstoviti ženi. Tu pa pride v 12. stoletju po Kristu cerkevna odredba, da se celibat upelje pri vseh duhovnikih katoliške cerkve. S to odredbo je postavila cerkev na glavo človeški namen, ki ga je Bog označil z besedami: Pojčite in množite se kot pesek v puščavi! Samota ni človeška čednost in tudi nikoli biti ne more. Rousseau je bil mnenja, da je celibat norčevanje iz narave in da preobrača namen človekov. Voltaire je trdil večkrat, da je obljuba vednega devišstva najvišja točka svetohlinstva. Luther pa je zabrusil zaščitnikom celibata sledeče besede v obraz: "Ni v moji moči, ne biti človek; ravno tako je nemogoče, stalno živeti brez žene, kot je neobhodno potrebna jed, pijača in zadovoljitev ostalih telesnih potreb. Človek naj ostane tako, kakor ga je Bog hotel imeti; prostost, ki nam jo je dal, rabi to, da bi zoper njegovo voljo delali, je žaljenje in sramotenje Boga ali norost." Božja volja ni, da prenehamo biti ljudje. Cerkevno načelo je: duhovnik ali človek, od Boga od vekomaj postavljen zakon pa: duhovnik in človek. Vkljub vsem strogim cerkvenim predpisom se celibat le formalno drži, ker narave ne ubije še toliko in tako močnih žegnovanj. In ker je duhovnik večkrat v položaju, da svojega naravnega nagona ne more zadovoljiti naravnim putem, se zgodi nešteto krat, da ga zadovolji na protinaren način. Verjemite mi, da ni deset procentov med duhovniki takih, ki bi drugače ravnali. Skrivaj preklinjajo usodno uro, ko so se posvetili duhovskemu stanu in niso pomislili na posledice prisiljenega celibata. Toda pomagati si ne morejo in molče trpe krute udarce usode in molče darujejo še nadalje na žrtveniku boginje Venerne nečisto daritev. Vsega tega so pa krivi oni cerkveni vrhovni knezi, ki so izdali protipostavno naredbo o celibatu. Pravi krivniki so vseh duhovnikov od 12. stoletja naprej in kdor ravna v njihovem zmislu, ima isti greh nad seboj. Spovednik, ki prigovarja in sili svojega spovedancea v samostan ali bogoslovnico, nikakor ne ravna prav in veliko breme odgo-

vornosti ga bode težilo, ako do- tičnik zapusti svet in se v samo- stanu ali semenišču vede zoper pravila. Zato odrini odtod, do- kler je še čas. Toda lahko noč; o- brosti, da sem te prišel nadlego- vat." In predno sem vedel, mi je stisnil roko in tiho odšel v svoje celice.

Solze so mi stopile v oči, ko je odhajal frater Teodor v Drenov- nik. A on se je naredil moškega, stopil z menoj v stran in dejal:

"Kadar odideš, mi pa piši v Drenovnik, brat Teodor bo vsako tvoje pismo z veseljem sprejel. Čez par let se zopet vidimo; ti boš kak profesor na gimnaziji, jaz pa kak debel gvardijan, kakor mi je že pater, Kristof par- krat prorokoval, češ, da sem po- stava zato. Zdrav!" In krepko mi je stisnil desnico in odšel.

Dalje prih.

TRESK JE TUKAJ.

Jones & Laughlin ne prevzame- jo nobenih naročil — tako se gla- si poročilo iz Pittsburga. Jones & Laughlin so največji fabrikanti jekla za trustom v tej deželi. Po- roča se, da se v njih tovarnah noč in dan dela in da imajo naročila za dolgo časa v naprej. Sploh se tovarnarji jekla branijo naročila za dalj časa naprej sprejemati.

Jeklo je, kakor je Carnegie re- kel, ali knez ali pa siromak; s čim je Škoti hotel reči, da v tej stroki ni mirno-trajnega prometa. De- jansko se pomnožuje na jeklu a- meriška trgovska metoda; ona gre kviško in zopet pada kot bi bila besna. Pred dvema letoma je padla produkcija jekla v tej deže- li nemadoma za polovico, in oči- vidno bo v prihodnjem letu silna množina, največja produkcija, kar jih je še kedaj bilo, 25 mili- jonov ton — veliko več kot pri- delki vsega ostalega sveta — še presejala.

In jeklo velja za barometer tr- govskega življa v Zdr. državah. Toraj se znamo na izdaten tresk pripraviti. Celot kalamitacija z bombaževino ni zamogla veliko vplivati; vzlic omejitve pridelka ima bombaž silni promet in se prodaja po visoki ceni — skoraj 15 cent. Vse kaže, da se gospodje tovarnarji ne držijo strogo svojih dogovorov, ter da mnogo storijo na lastno roko. Oni se bodo pač premislili, če zamorejo svoje blago prodati, in pa še ko mora kon- sument plačati da je črn, da bi se še kakih medsebojnih pogodb dr- žali.

Grozeči faktor je bil v situaciji pičlost ameriškega pridelka pše- nice. Toda bil je odstranjen vsled izvanredno velikega pridelka na Ruskem, Francoskem, v Kanadi, na Ogrskem in na Rumunskem. Te dežele so doposljale 300 mili- jonov merikov več kot pa prej- njo leto. Evropa ne bo veliko pri- spevka te dežele potrebovala; a kupčijske razmere se pa zavoljo visokih cen mesa in masčobe, bom- baža in vedno večje potrebe bak- kra za Zdr. države tudi ne bodo poslabšale.

Za paniko sledi tresk — to je red na kapitalističnem svetu. Pri zadnji depresiji je prišlo silno v ozir, da se ni na poljedelstvo raz- tegnila. Nje pridelki so celo v ce- ni poskočili. To je bilo in je še ze- lo občutno za mase po mestih, to- da na drugi strani je pripomoglo, da smo hitreje iz krize prišli.

Drugi važni faktor je, da so u- rejene plačilne lestvice, katere so med podjetniki in organiziranim delavstvom trdno določene, med krizo nespremenjene ostale. To bo za posledico imelo, da medzno gibanje, katero se navadno v spremstvu povišanja plače godi, bo takrat znatno manjši obseg i- melo, kakor pa v prejšnjih sličnih perijodah. Ako pa se bo gonja povišanja cen nadaljevala, tako bo moralo delavstvo svoje zahte- ve staviti. Na vsaki način pride sedaj prilika, da se organizacije razširijo. Polje za tiste še daleko ni izčrpano. Samo v jekleni in tekstilni-industriji je še na stoti- soče neorganiziranih delavcev.

Temu mora drugače priti, če hoče delavec sebi v korist kaj do- seči.

IMPORTIRAN TOBAK, prodaj- am cigare in cigarete, raznevrst- pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Ste že ponovili naročnino na "Glas Svobode"? — Agitirajte za "Glas Svobode".

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in do- maćih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno. 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobijo mraz in gorak prigriz- zek. Pod vodstvom Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave. delika Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruca dvorana za koncerte, zenitve in zabave.

Frank Gregorič

priporoča rojakom-prijateljem svoj fino urejeni

SALOON

na 101 Main St., LA SALLE ILL.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve- že Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave. Chicago Ill

Edward Pauch

gostilničar 663 Blue Island Avenue CHICAGO.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja TEL CANAL 1386

Reinhold Kroll

Izdelovalec in trgovec na veliko s

VINOM IN LIKERJI.

"GREEN BELL"

naše specialiteta.

410 Greenfield Av. Milwaukee

Phone 1547 J.

Josip Komar

164 Reed St., Milwaukee, Wis

priporoča rojakom svojo lepo urejeno

GOSTILNO.

Snažno prenočišče se vedno dobi

Rojakom, ki potujejo skoz naše mesto se za obisk vdano priporo- čam.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883 Velika zaloga obuhval najnovejše kako- vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

TUKAJ živčim rojakom in onim, ki potujejo skoz Kenosha, priporočam svojo na novo urejeno

GOSTILNO

v obilen poset. Hrana in stanovanje se vedno dobi pri

LOUIS ROBSEL

113 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis

WELKY'S

Restavracija in gostilna,

552 Blue Island Ave. CHICAGO

vogal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1456

G. C. Glaeser

FOTOGRAF. Povečanje slik

323 North 8th Street nasproti pošte

SHEBOYGAN, WIS. Phone 295 Green

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

GOSTILNA!!!

JOHN DOBNIK

300 Reed St., Milwaukee, Wis

GOSTILNA!!!

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zbora jednoglasno izvoljen

ZA PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje našega zdravnika je velika sreča za Vas, kateri ste bolni slabi in nemočni

PAZITE Dr. Ferd. Hartmann veli: „Poprej nego pišete kateremu zdravniku in poprej predno prične- rabi- ti kakšna zdravila — opišite iskreno in brez sramovanja svojo bolezen njemu, prašajte ga za svet kaj Vam je sto- riti. On trdi, da večina boleznij, na katerih naši rojaki tr- pijo, prihaja vsled nepravilnega delovanja i pokvarjenja krvnega sistema.

DR. FERD. HARTMANN je danas navsaki način prvi zdravniški učenjak v New Yorku za VSE KRONIČNE BO- LEZNI ZUNANJE ALI NOTRANJE — kakor tudi za VSE TAJNE BOLEZNI MOŽA IN ŽENE — nima toraj bolnika, katerega on ne bi bil popolnoma ozdravil. — ZATORAJ ROJAKI ako potrebujete kakšnega zdravniškega nasveta a- li pomoči, obrnite se pisмено ali osebno in z popolnim za- upanjem naznanite mu vse Vaše simptome bolezni ker se Vam zagotavlja sigurna pomoč in najboljša zdravila.

Vsa pisma naslavlajte točno in edino le na:

Dr. Ferd. Hartmann 218 EAST 14. ST. NEW YORK, N. Y.

DOGOBDA.

Povest Vsevoloda Garšina.

Za Glas Svobode.

(Iz rusčine poslov. Podravski.)

(KONEC.)

Brez posebnega truda sem našla stanovanje gospe Cukerbergove in hišinja, Čuhonka, mi je pokazala duri Ivana Ivanoviča.

"Ali smem vnti?"

V sobi se je oglasil ropot urno zaprtega predala. "Naj se vam poljubi!" zakliče urno Ivan Ivanovič. Vnišla sem. Sedel je pri pisalni mizi ter zavijal nek zavoj. Zdelo se mi je, da se me ni posebno razveselil.

"Zdravstvujte, Ivan Ivanovič!" sem dejala.

"Zdravstvujte, Nadežda Nikolajevna," mi je odvrnil, vstal ter mi podal roko. Nekaj mežnega se je za trenutek pojavilo na njegovem licu, ko sem mu podala svojo roko, kar pa je takoj izginilo. Bil je nekako resen, da, celo strog.

"Hvala vam, da ste prišli."

"Čemu ste me poklicali?" sem ga vprašala.

"Moj Bog, ali vi v resnici ne veste, kak pomen ima to za-me, da vas vidim? Sicer pa tak razgovor se vam zdi brzokone neprijeten."

Sedela sva in molčala. Čuhonka je prinesla samovar. Ivan Ivanovič mi je podal čaj in sladkor. Potem je del na mizo stroj za kuhanje, pecivo, slaščice in pol steklenice starega vina.

"Odpustite, da vas hočem pogostiti," Nadežda Nikolajevna Mogoče, da vam to ni prijetno, toda ne hudajte se. Bodite tako prijazni skuhajte čaj ter ga nalijte. Jejite, tu so slaščice, vino."

Poprjela sem se dela, on pa se mi je vsedel naproti ter me gledal. Čutila sem njegov pogled, ki ga je neprestano vpiral vame ter ob enem čutila, da me zaliva rdečica.

Čez trenutek sem dvignila oči, pa jih znova pobesila, on mi je neprestano samo gledal v obraz. Kaj neki to pomeni? Ali so nar to skromna, črna obleka, odsotnost resne na licu in te pretrgane besede tako močno vplivale na-me, da sem se znova spremenila v skromno, sramežljivo devojko, kakoršna sem bila pred dvema letoma? Kaj zoprno mi je bilo to.

"Povejte mi, prosim, čemu tako vpirate vame svoje oči?" sem spregovorila s težavo, toda pogumno.

Ivan Ivanovič skoči po koncu ter začne hoditi po sobi.

"Nadežda Nikolajevna! ne govorite tako surovo. Bodite vsaj eno uro takšna, kakoršna ste prišli."

"Nú, jaz ne razumim, čemu ste me pozvali. Ali res samo radi tega, da bi sedaj molčali in me gledali?"

"Dá, Nadežda Nikolajevna, samo radi tega. Saj hudovanje se vam ne prilaga, toda meni povzroča veselje, da vas zamorem gledati zadnjokrat. Bili ste tako dobri, da ste prišli v tej obleki, takšna, kakoršna ste sedaj. Jaz nisem pričakoval tega in radi tega sem vam še posebej hvaležen."

"Nú, čemu zadnjokrat, Ivan Ivanovič?"

"Ker odidem."

"Kam?"

"Daleč, Nadežda Nikolajevna. Jaz ne praznujem danes godovanja. To sem zapisal le tako sam ne vem čemu? Hotel sem vas videti še enkrat. Iz početka sem hotel sam iti in počakati, dokler ne pridete, na to pa sem se odločil povabiti vas k sebi. A vi ste bili tako dobri in ste prišli. Bog vam daj za to vse dobro."

"Malo drugega v bodočnosti. Ivan Ivanovič."

"Dá, za vas je malo dobrega. Sicer pa saj vi sami veste bolje nego jaz, kaj vas čaka. In glas Ivana Ivanoviča se je tresel. "Meni je odleglo," je dodal, radi tega pa obhajam."

In glas se mu je tresel še huje. Meni je bilo zelo žal za njim. Ali je to v resnici tako slabo, kar sem čutila proti njemu? Čemu sem ga odpahnila tako surovo in naglo? Toda sedaj je že prepozno to obžalovati.

Vstala sem in se jela oblačiti. Ivan Ivanovič, to videl, je skočil, kakor bi ga kaj pičilo.

"Vi že greste!" me začne iz-

praševati z ganjenim glasom.

"Dá, treba je iti."

"Ali vam je treba... Zopet tječaj! Nadežda Nikolajevna, jaz vas rajše umorim na mestu!"

Govoril je to šepetaje, prijel me za obe roki ter me gledal s svojimi velikimi, spremenljivimi očmi.

"Saj bode bolje. Recite!"

"Saj pojdete. Ivan Ivanovič, radi tega v Sibirijo. Tega pa jaz nečem."

"V Sibirijo!... Ali bi jaz mar radi tega vas ne mogel umoriti, ker se bojim Sibirije? Ne radi tega. Ne morem pa vas umoriti radi tega, ker vas sploh ne morem ubiti. Kako naj umorim jaz tebe? je spregovoril zasopljeno — "saj jaz..."

Prijel me je, me vzdignil kot otroka kvišku, ter me stiskal v naročju in obispal s poljubi moja usta, moje lice, oči, lase. To pa se je zgodilo nepričakovano, tako nepričakovano, da sem se komaj zavedla, ko me je postavil narkat na noge in urno nadaljeval.

"Nú, pojdite, pojdite... Odpustite mi, saj je to prvo in zadnjokrat. Ne hudajte se náme. Pojdite, Nadežda Nikolajevna."

"Jaz se na hudujem, Ivan Ivanovič."

"Pojdite, pojdite! Hvala, da ste prišli."

Pospremil me je in zaprl duri. Šla sem doli po stopnicah. Lice mi je vtripalo, še huje nego poprej.

Naj gre in me pozabi, znala bom preživeti svoje življenje. Dovolj je že te sentimentalnosti. Pojdem domu.

Požurila sem svoje korake ter sem jela že misliti na to, katero obleko oblečem in kam pojdem nocojšnji večer. Moj roman je s tem končan, majhina pomuda na polzki poti. Sedaj grem naravnost, brez ovir, zmerom niže in niže...

"Saj se on sedaj vstrelil," mi je dejalo nekaj v notranjosti. Obstala sem kakor prikovana pred očmi se mi je stemnilo, po hrbtu so mi zagomazeli mravljinici, sapo mi je zastala... Dá, on se sedaj vstrelil. Zaprl je predalnik ter ogledoval revolver. Pisal je pismo... Poslednjokrat... Ali naj stečem? Mogoče, da ga še pristižem? Bog, pridrži ga, Bog, pusti mi ga!

Polasti se me mrtvašk, nerazumljiv strah. Stekla sem nazaj kakor brez pameti, zaletavajoč se v mimogrede. Ne spominjam se, kako sem prekoračila stopnice. Spominjam se zgolj bedastega lica Čuhonke, ki me je spustila v sobo, spominjam se dolgega, temnega hodnika z množico vrat; spominjam se, kako sem planila k njegovim durim. Ko pa sem prišla za ključko, se je oglasil za durmi strel. Od vseh strani so prihiti skupaj ljudje ter se začeli kretati okrog mene, ob enem z durmi, hodnikom, stenami. Padla sem in tudi v moji glavi se je vse zavrtelo in zibnilo.

PROTI JEKLENEMU TRUSTU.

Federation of Labor je jeklenemu trustu vojno napovedala. Te dni je na konvenciji v Torontu in sklenjeni resoluciji izrečeno, da trust je najodločnejši in agresivnejši nasprotnik organizirane delavstva in gre na to, da bi tisto do dela iz svojih podjetij odstranil.

To je dejansko. On je delavec v Amalg. Association železnarnah in jeklarnah premagal in večina je danes "Non-Union". Sedaj je v boju z delavci bele pločevine ter hoče tudi v tovarnah te stroke unijo iztrebiti. Ni dvoma, da trust sistematično organizirano delavstvo napada.

Tu se lahko reče: "Zamorec je svojo dolžnost storil. Zamorec zna tudi iti." — Delavci železnarn in jeklarn so bili mnogo let zavezniki tovarnarjev. To se reče, ena mala manjščina tistih, izvežbancev, so bili. Tovarnarji so jih potrebovali, da so za visoko colnino upor javnega mišljenja delali ter so jih plačevali za njih pomoč v tem smislu z nenavadno visoko plačo. Bili so vitezi in ščitonošci ter soglasje med kapitalom in delom je bilo njih geslo. Socializem je bil zasmehovan. Tom Armstrong, njih žurnalistični zastopnik, je rekel uredniku "Philadelphia Tagblattu": "Radicalism doesn't pay", — radikalizem ne plača. To je bilo odkrito in pošteno — ali proketo kratkovidno.

Baroni jekla sedaj ne potrebujejo več delavce za politično pomoč. Ameriška jeklena industrija je postala silna pošast, ki nepotrebuje nobene "protekcije". — Andrew Carnegie je minulo leto pred konitjem za sredstva in pota, kateri se je posvetoval za novi colninski predlog, odločno nastopil za znižanje colnine od jekla in železa. On osebno je bil celo za svobodno trgovino ter je bil prepričan, da ameriška jeklena industrija se nima ničesar bati. Ona je sedaj najznamenitejša izvozna industrija. Ona ima ceno sirovino v velikanskih množinah, zamore celi svet z jeklom preskrbeti in če je potrebno, vse fabrikante celega sveta s konkurenco uničiti.

Jekleni baroni tedaj ne rabijo več delavce za politične namene ter jim obračajo hrbet. Amalg. Association je samo še senca boje ne organizacije, katere še sploh ne bojevat. Kakor hitro je bilo k tem prisiljena, se je pokazala nje onemoglost. (Njena izključnost, omejitev njenih članov na manjšino "izvežbanih", je bila njena poguba.

Sedaj hoče Federation boj z trustom pričiti. Mi voščimo srečo k temu; a našla bo, da je to vse kaj drugega, kot boj proti trustu trdega premoga, katerega politična slabost je prišla United Mine Workers k dobrim. Toda, tudi boj napram jeklenemu trustu se bo prej ali slej politične barve navzel in zna postati velepomembna za politično situacijo v Pennsylvaniji. Pred vsem hočemo pa Federation v boj videti. Do sedaj smo opazovali samo njeno diplomatsko naziranje in v prvo bo zanimava overitev, če se tudi zna bojevati. Odkrito rečeno: sigurni še nismo v tej točki.

Dopisi.

Forest City, Pa. 15. nov. 09.

Prosim za malo prostora v našem cenjenim listu "Glas Svobode", ker itak se malo kedaj kaj čita iz našega mesta, dasi je tukaj precej rojakov Slovencev, in eden ali drugi bi vedel kaj povedati kako se nam tukaj godi.

Kar se dela tiče, je bilo kake tri do štiri mesece prav slabo, ker tukaj so samo premogorovi, ter eden najboljših rojav za tukajšnje Slovence od družbe D. — H. Co. je bil kake tri mesece popolnoma zaprt; a popreje se je pa tudi delalo prav slabo, komaj po deset ur na teden. Sedaj pred kakimi štirinajstimi dnevi se je zopet pričelo delati po devet ur na dan, kakor po navadi in upamo da tako ostane dalj časa.

Radi podpornih društev tudi mislim, da nismo najzadnji, ker do sedaj imamo že štiri društva, katere vse dobro napredujejo; to da še vseeno je precej rojakov, ki niso pri nobenem društvu ali pa samo pri enim. In to je po mojem mnenju za delavnega človeka, kateri se nahaja v vedni smrtni nevarnosti, premalo. Se ve, do sedaj je imel vsaki svoj izgovor: eden pravi to društvo je predrago, ono je preveč katoliško, drugi pravi, da se mu uradniki ne dopadejo in tako naprej.

Da se vsemu temu odpomore, koliko je najbolj mogoče, je nas stopilo nekaj zavednih Slovencev pred tremi meseci (ko je bil takrat najslabši čas) skupaj ter smo ustanovili novo društvo z imenom "Delavec" in ga priklopili k S. S. P. Z. v Chicagu.

Naše društvo daje najboljše ugodnosti, ono se ne vtiha v verske stvari; to je vsakemu svobodna zadeva, je najcenejše in daje največjo podporo naj bode v bolezni ali pa v slučaju smrti.

Namreč vstopnina stane vsacega člana od sedaj naprej do 45. leta samo \$2.00 in \$1.00 za rezervne stroške, to je tri dolarje; dobi pa osem dolarjev na teden bolniške podpore in 500 dolarjev pa usmrtnine v slučaju smrti. En dolar pa je rednega asesmenta na mesec. Toraj mislim, da več nikakor ne bomo zahtevali, kakor to vidimo pri drugih društvih.

Iz tega razvidite rojaki, sedaj nam je dana ugodna prilagodnost in nepustimo jo, da se je ne bi oprijeli, ter delujmo na to, da bode društvo kar najbolj napredovalo, in želimo da bi ob letu videl vsaj 50 ali pa 100 članov v tem društvu.

Vsa natančna pojasnila daje tajnik F. Leben ali pa predsednik Jakob Trček.

K sklepu pozivljam tudi onega hlačmana iz Akron, Michigan, naj se zopet kaj oglasi v listu "Glas Naroda", kakor je obljubil.

Tudi vam naznamim, da sem sklenil kot tukajšnji zastopnik "Glas Svobode" znižati ceno listu "Glas Svobode" vsem onim članom, ki spadajo ali pa ki pristopijo k zgoraj omenjenemu društvu in sicer na \$1.25 in to v mojo škodo, da tako pridejo člani k najboljšemu časopisu in ob jednem k najboljšemu društvu.

Bratski pozdrav vsem članom S. S. P. Z. in vsem naročnikom in čitateljem "Glas Svobode"; Tebi "Gl. Sv." pa želim najboljši vspeh.

Frank Leben.

Mora umreti.

Kedar zdravnik izreče te dve besedi o kakem članu vaše družine, ali o vašem dragem prijatelju, zvone jako bolešno. Še bolj bolešno pa se iste počutijo, če ste prepričani, da smrt se bi bila lahko preprečila, ako bi se bolnik o pravem času prišel zdraviti. Imejte vedno pred očmi stari navsez: Ne pustite, da se bi bolezen vkoreninila. Zdravite prvi pojav! Če so ti, zguba teka in nagla oslabele, naj se takoj vzame Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto bo dovedlo želodec in čreva do večjega delovanja, bo storilo prebavo popolno in bo pomagalo, da se žile po celem životu napolnijo s čisto, bogato krvjo. Lečilo bo vneto notranjščino in bo ojačilo vse organe.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Hoerber pivo. Prost prigrizek

SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH
LASTNIK

Phone: 22nd St. & Lincoln
Canal 80 blizu slovenske cerkve

Slovensko-angleška slovnica, slovensko angleški tolmač in angleško-slovenski slovar za \$1.00 pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St., New York, N. Y.

ACCIDENT INSURANCE COMPANY.

Nesreča nikoli ne praznuje. Radi tega tudi Vi ne veste, kje Vas ista čaka. Za samo jeden dolar na leto se lahko zavarujete za slučaj ponesrečenja: Za izgubo življenja \$1.000, za izgubo obeh očes, obeh rok, obeh nog, ali jedne roke in jedne noge \$1.000; za izgubo jedne roke ali jedne noge \$250, za izgubo jednega očesa \$100.00. Bolniška podpora znaša \$7.50 na teden. Sprejemajo se možki in ženske od 16 do 65 let.

Pišite za pojasnila in če dopsiljete v listu \$1.00 se Vam takoj dopsilje zavarovalna polica za \$1000. — Pisma naslavljajte na:

ACCIDENT INSURANCE CO.
906 Trinity Ave. Bronx,
New York, N. Y.

100 ft. DOBRO ZDROBLJENEGA. \$2.98

Za \$2.98 vam pošljemo 100 ft. najboljšega zdrobljenega sladkorja, ako naročite spodaj omenjenega blaga za 12.98. Ta posebna ponudba je veljavna samo za 30 dni in jo damo v svrhu pridobitve odjemalcev v vsaki hiši. Ne pošiljate denarja. Ako želite, vam pošljemo poljubno količino blaga v vaše mesto, ne da bi plačali samo en cent; ko blago pregledate, ga lahko vzamete ali vrnete in mi plačamo vse stroške. 30 dni proste poskušnje. Vzemite blago na svoj dom in ga poskušajte 30 dni in če ni tako, kakor nakazano, pošite nam in bomo vse poravnali. Vozni stroški plačani. Če se pošlje cela svota denarja z naročilom, plačamo mi vse st. oške do vsakega mesta vzh. od Rocky Mountains. Naročite danes

Trgovca	Naša cena	Nasla cena
3 ft. Soda ali turčin škrob	\$0.50	\$0.15
3 ft. Baker čokolade ali naše	1.50	1.05
3 ft. kokonut, zrezanega	1.20	0.75
4 unč. veslek lemon ali vanila izg. čist	1.10	0.75
10 ft. Mothers najboljšje pražene kave	4.00	3.00
10 ft. Santos	2.50	1.60
3 ft. Gun Powder ali Japan čaj	2.40	1.50
5 ft. Pečivni prašek, Royal ali naš	2.50	1.75
15 par. Eng. hrane za zajutrak	1.50	0.98
15 kosov najboljšega Castile ali Tar mila	\$1.50	0.98
30 kosov najboljšega pralnega mila	\$1.50	0.98
8 velikih vrčev salmone	1.60	0.98
12 št. Sard. v ovoj ali gorčič	1.30	0.98
12 ft. Izbranih call, silv.	1.20	0.75
15 ft. Japonskega riža	1.50	0.98
5 parov najbolj. ksenkih nogavice	1.25	0.65
5 parov najbolj. modrih nogavice	0.60	0.35
5 zav. Rolled oats ali droža	0.25	0.10

Prost katalog za grocerio, obleko itd. s prvim naročilom.

AMERICAN WHOLESALE HOUSE
Dept. 21-46-48-50 River St. Chicago

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebujejočih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporočamo ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,
IZDELOVALEC
158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra, Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerikoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT
158 W. Kinzie St. Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavniki in praznike.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.

V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznike. Popolna zaloga srajo spodnjega perila, kravati itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure popoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskuje torej Slovane v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago
TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki."GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....\$1.00ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.50NASLOV ZA DOPISE IN POSILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prošimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg novega tudi
stari naslov.

231

KAPITALISTI IN PA VAR- NOSTNE POSTAVE DELAŠTVA.

Pred nekaj časom se je v Michiganu državni zakon ustvaril, kateri omeji delavni čas žensk in otrok po tovarnah na 9 ur dnevno.

Kakor je vsako skrajšanje delavnega časa, in sosebno vsako postavno prisiljenje k temu, našemu kapitalistu trn v očesu, tako jim je tudi ta deveturni zakon v Michiganu skrajno neljub. In da se ta zakon za varstvo žen in otrok poteguje, jim je toliko še neljubši. Prvič učinkuje vsak tak zakon, če tudi ni moško delo neposredno prizadeto, v smer, da bo tudi to delo polagoma vsled tega znižano, in že zaradi tega, ker ženske čisto z moškimi roka v roko kot pomožni delavci izdelati morajo. Izvantage igravo tudi pri našem kapitalistu človekoljubni pomiselki, uprav podrejeno ulogo. Nekdo se je pač reklo, da se mora ženske "matere prihodnje generacije" pred presiljen varovati, da ne bodo slabotni otroci v šolo hodili, in da "svojo svežo mladost ne zgubijo", toda pri vsem tem le kšeft — kšeft ostane. Iz česa pa naj bi naši kapitalisti živeli, če bi jim zakoni in delavske unije predpisavale, kako naj oni svoj "business" vodijo.

Na vsaki način so kapitalisti v Michiganu sklenili, da deveturnemu času v njih državi konec naredijo. Pred kratkim se jih je 300 "mož" v Lansingu sestalo, da se o sredstvih in potih posvetujejo, kako bi najljubše omenjeni zakon odpravili, in kakor se čuje, so v svoji nakani žensko in delo otrok v svoji državi na več kot deveturni čas zopet raztegnili, od več bank podpirani.

Med razlogi, kateri se za odpravo dotičnega zakona, navaajo so med drugim sledeči:

"Deveturni zakon je udarec napram industriji in napram poštenemu delu. Pospešuje lenobo, katera je mati zločinov! Zakon ima doberbit in moralnost mladih državljanov premalo pred očmi."

In nadalje izjavljajo michiganski kapitalisti: "Mi znamo, da le vsled naše pridnosti mi naprej vidimo. Naša industrija in naša pridnost so podlage — temelji, na katerih so zakoni in red, dobra vlada, morala in religija zgrajeni. (Kje neki v Ameriki?) Mi smo lojalni ameriški državljani, ki na temperance, zakon in red verujemo" in za to smatramo mi to početje za "predrzen in fanatičen poiskus", če se hoče po odredbi onega zakona, "naše podjetje kontrolirati in industrijsko stališče predrugačiti, katero se je po podjetnikih z dolgoletno izkušnjo ustvarilo, kateri so voljni in imajo namen, sami za dobrobit in za najugodnejše koristi svojih delavcev skrbeti in kateri se čutijo merodajnim, z njimi delavni čas urediti, kateri je dnevno in v tednu v njihovim podjetjih potreben."

Tako pravijo kapitalisti iz Michiganu. Kakor vidimo se oni postavljajo na stališče, da imajo sami za odločiti in določiti, pod kakimi pogoji in koliko časa hočejo ženske in otroke vposlovati. Nobena država in nobena unija naj se ne umešava, "v korist njih delavcev".

In najhujše je pri tem pol brutalen in pol hinavskemu stališču teh kapitalistov, da bodo "svojo voljo dobili, ter da se jim bo posrečilo, oni zakon o varstvu žensk in otrok v Michiganu uničiti, kakor so njih razredni sodrugi po drugih državah povsod take delavske-varnostne postave uničili.

"PROFITS VS. MEN."

Dobiček proti človeštvu, je uredniški članek, kateri je bil priobčen v "Chicago Daily Socialist", ki pa je tako resen in tako umesten, da se nam zdi potrebno, da ga priobčimo.

In memoriam žrtev na altarju premogarskega trsta.

Velikanska, črna luknja, žrelo, zevajoče stotine čevljev v globočino zemlje, ki se epi na več temnih prostorov in vhodov, skozi katere se hašejo ljudje in kjer prebivajo kakor stanovalci kake podzemne pokrajine.

Tak je premogokop — rov.

V soboto jutro, komaj deset dni od tega, stotine mož in mladeničev se je spustilo doli v to odprto žrelo v bližini mesteca Cherry in zemlja jih je pogoltnila.

Ti moške in mladeniči niso imeli izbire. Bila je žalostna potreba, da sta dan in noč pošiljala trope mož in mladeničev zakriti se v te črne globočine in zreti v obraz smrtni nevarnosti plina, ognja in raztrelbe.

Tam v Cherry in okolici sta danes dva zastopnika nesreče. Tam so udovljene matere in sirote otroci brez očeta. In tam so tudi uradniki premogarske družbe.

Kako različno učinkuje ta žalostna, grozna katastrofa na te dve stranki!

Za družbo pomenja zgubo gotovih dividend in kratko prenehanje stvarstva profita.

Za zapuščene rodbine pa pomenja zguba skrbnega očeta, soproga, sina; trpljenje in muke za one otroke, ki ostanejo; žalost in tuga, za koje ni lečila.

V kratkem času bo posest družbe popravljen; uradniki bodo izdali poklice za druge delavce, da pridejo in ustvarjajo dividende, zvonec bo pel, vspenjača se dvigala in spuščala doli po šohtu in drugi novi premogarji bodo šli doli zreti smrti v obraz in kupičiti dobiček za družbo.

"Zakrivljeno vsled malomarnosti sodruga-delavca!" vpije kapitalist in njegovo glasilo, kapitalistično in meščansko časopisje. Ta stara in zguljena zaveta delodajalec se ne razloži dejstva, da ta premogokop je imel lesen (smrekov) šoht, da niti jedna varnostna priprava ni bila zidana, da ni bilo ničesar storjenega od strani premogarske družbe za varnost delavcev, da so rabili gorečo, nezavarovano bakljo v bližini šohta za razsvetljavo rova, da potem ko je nevarnost pretila se ni dalo nobenega "alarma" delavcem da se bi pravočasno rešili, temveč ko je bil skrajni čas za rešitev ljudi so potegnili in dvignili premog iz šohta, ljudi-delavce pa prepustili nemili usodi v dnu rova.

Toliko hvalisane moderne priprave so bile izdelane v svrhu znižanja cene produkcije in hitrejšega prometa v rovu. To je pomenilo dobiček. Da se bi pa kake priprave vposile za protekcijo, o tem še govora ni. Premogar ni imel nobene protekcije.

Ko se bo pisala zgodovina o neizgodi v St. Paul premogokopu, v Cherry, Ill., pripovedovala se bo povest o dobičku.

Zaradi profita ni premogarska družba sezidala šohta iz opeke ali cimenta.

Zaradi profita so bile lesene stopnice, namesto železnih stopnic, vodečih iz gladine v drugo gladino.

Zaradi profita je bil rov razsvetljen s nezavarovanimi gorečimi baklami, ko je električna razsvetljava, vsled pohlepa po večjem profitu, prenehala razsvetljevati temo podzemskih prostorov.

Zaradi profita je družba držala premogarje v globočini zemlje, potem že ko je začelo goreti! Ta nezgoda pripetila se je radi tega, ker rov lasti grupa mož, ki nikoli ne delajo, ki niso nikoli v svojem življenju skopali funta premoga, kateri niso (mnogo od teh) nikoli v svojem življenju bili doli v črnem žrelu premogokopa, ki pa žive na dobičku prihajajočim iz tega rova.

Pripetila se je ta nesreča za to, ker oni ki laste premogokop in s istim potrebnostjo za življenje delavcev in njih rodbin, niso zavarovali svoje delavce, ki so storili tak žalosten konec.

Ta grozna nezgoda je žalostna novica za ves delavski razred. S močjo, katero jim daje volilna

pravica, katera bi postavila delavske zastopnike v postavodajnice, so dopuščali, da so reprezentanti premogarskih in drugih korporacij delali postavbe. Protektivni zakon, v kolikor do danes obstoji se je priboril s trdim in krvavim bojem.

Ta priboren zakon, pa je bil prepuščen drugim zastopnikom, da pazijo na to, da se po zakonu tudi dela. Kot rezultat, zakoni uveljavljeni niso bili nikoli izvršeni. Iz te skušnje pa naj se ustvari sledeči nalog: Več in boljše varstvo se mora priboriti!

Delavstvo pa se je naučilo še nekaj drugega.

Zadnja nezgoda bo marsikoga privedla do sledečega spoznanja: Da samo z združenjo, inteligentno akcijo delavcev na političnem kakor tudi ekonomičnem polju, v prilastitvi kontrole in sredstev življenja, bodo premogarji, železnice, delavci v plavžih, točilnicah in jeklnah in vsi drugi delavci zavarovani, in podobne nezgode pa za vedno preprečene.

In nad žrtvami te grozne katastrofe bo delavstvo postavilo spomenik. Ta spomenik ne bo iz mramorja. Ta monument bo zgradilo združeno delo delavstva in ta spomenik bo nova človeška družba, ki ne bo poznala dobička.

Isti spomenik, ki pomenja protekcijo življenja delavcev in mu dal ves rezultat njegovega dela, ker on sam bo lastil in vodil premogokepe in drugo orodje, s katerim se proizvaja.

In takrat se ne bo cenilo premoženja nad življenjem človeštva!

DOPIS.

Cleveland, O., 18. nov. 09.

Sodrug urednik: —

Zopet vas nadlegujem. Morabit si domišljujete, da sem clevelandski Pavliha. No, to ne, ampak Pavlihata z masom na glavi, in solničkom, ki brani solnični vročini, da se isto ne topi, imajo v uredništvu na St. Clair ulici pri "Clevelandski Maleriki". Mogoče da vsi niso Pavlihati, toda — i. se ve, ko ne bi imeli onega brunnega poročevalca v svoji sredi, bi bili fuč. Poredni ljudje govore po St. Clair, da se Pavliha vozi celo v staro domovino, med potjo pa obiskuje kranjske trejalke, ker nabirajo poročila za Clevelandsko maleriko, seveda pridige, katere naberejo po božjih potih in jih izroče Pavlihi, da jih "šipa" v Cleveland, kjer jih "prepuceajo", da iz njih hudobne duhove preženo, ako se med potjo kateri med prtljago zabaše in potem ta "kolomanov žegen" dajo slovenskemu trpinu za dušno hrano.

V št. 46 Gl. Sv. sem jim dal malo popra poduhati in sedaj pa tako kihajo, da je veselje. Sčene pa kar z repom miga in se po zadnjih podplatih drgne, tuleč neumiljen. Veseli me, da sem jih prebudil, ker spaš je bil že pri kraju. Svoj čas jih je mrevaril Rev. Krže iz Newburga. Če se domislim onih in sedajnih časov lahko rečem z mirno vestjo, da so vsi gospodje spokorjeni grešniki in pridejo sigurno v nebesa. Tudi njih kuharce priromajo tja, ako jih prej pes ne vzame. Mea culpa, (dvojka) mea culpa (trojka), mea maxima culpa (vorzüglich)!

Kaj znajo ti vbogi na duhu so pokazali v svojem salezijanskem žurnalu v št. 91 na prvi strani pod naglavjem: Mestne novice. Tam so pokazali, da so integritni (nit), patentirani farški podpreniki. Čitaj celo bedarijo o izbačenem delegatu Kužniku in vedel boš, kako ga pihejo. Čitaj pa tudi oni dopis, katerega sem pisal v št. 46 Gl. Sv. Primerjaj oboje in videl boš, kako so zasukani, kaki uredniki so pri "Maleriki" in kak sodrga se tam dobi.

Ob času konvencije S. N. P. J. jim ni še na misel prišlo, da bi poslali svojega poročevalca, dokler nisem jaz g. Antona Grdina na to opozoril, ko je prišel v dvorano z nekim poročilom do mene. Nato je poslalo uredništvo C. A. pismo na konvencijo po solarčku Pireu, katera mu je dovolila vstop k poročevalni mizi, kateri se je primislil tako neumno, da je marsikomu smeh uhal. Ves čas je sedel na enem usesu z drugim je pa tako vlek, boječ se da mu uide kaka dobra klerikalna opazka. V list je poročal same jezuit-ske — laži — in dokler fante ne

prekličje laži, tako dolgo ostane lažnik in zavijač.

Z namenom da se prikupi mojim nasprotnikom je to farško hlapče poročalo v omenjeni cunji št. 85, da me je konvencija takorekoč bacnila iz dvorane radi sitnosti in drugih stvari. Revček na duhu, ali nisi razumel in slisal zakaj sem ugovarjal? Takov "po-ba" kot si ti, me še ne bo blatil! Zakaj sem bil jaz trn v peti nekaterim, oni kakor tudi jaz dobro vedo, ker sem odkrito vsako stvar povedal. Kedor me pa ni razumel ali razumeti hotel, je pa vsega obžalovanja vreden. Jeden izmed teh si ti. —

Zavijač! Ali nisem bil navzoč pri 13. sejah in pri 13. šel sam domov, brez da bi se konvenciji opravičil, na kar je pa ona vele zamimiva pobratimija porabila priliko ter delegatom natvezila reči, katere niso nikoli bile, samo da se me iznebe, ker so imeli strah pred menoj. Jaz, ko bi se kapriciral, bi lahko šel drugi dan na zborovanje, da se zagovarjam toz zdelo se mi je preneumno in zato tudi tja šel nisem. Tako je dragi Pir-če! —

Uganka mi je, čemu ne stoji v zapisniku, kedo je predlagal mojo izključitev ter koliko glasov je bilo oddanih za in proti! (50 glasov je bilo baje "za" in Korče je predlagal, a potem je bilo popravljen, da je Šare tisti bil. Op. ur.)

Toliko pa vedi, da jaz se nikoli pod klop ne skrijem, kedar vidim, da sem na pravem, posebno pred takim lažnikom ne, kot si ti.

V isti številki se piše o mojem širokem gobcu in lažnosti. Ali isto je ravno pri vas doma. Če mi dokazate samo eno laž, takoj pristopim k vaši veri in se v lurski vodi okopjem, ker nagrade v denarju vam ne morem nalagati, nisem tako ogaat kot vi. (!) Ne rečem, da sem učen, ter da bi znal dopise s tako finezo pisati kot ravno ono sčene, toraj jih krpučam, a vse eno so za me odraščene, med tem ko vaši so za v koš, kamor spada vsa farška, hinavska šara. (Za "bravce!")

Zapomnite si fante, da z vami bo zelo lahko za obračunati, zapomnite pa si tudi to, da Sloveni nismo v Ameriko prišli, da bi zili cerkve, temveč da se bori-mo najprej za svoj obstanek in če nam kaj ostane, shranimo za saredi.

Ko bi imeli to pred očmi, ne bi tako neumno napadali radi mojega dopisa, ki je pisan v korist delavstva in ne pa farjev in takovih podprenikov, kot ste vi, ki še vedno solze točite po nazadnjaštvu in poljubujete farški frak. — Ali hočete še več?

Očitam sem Vam in Vam še danes očitam, da vaš list gre za "kšeftom", ker to je fakt in kar ste tudi pri zadnjih volitvah pokazali. Delovali ste proti delavski stranki, a od delavca pa živite. Princep, gospodje, princep! Tako časopisje jaz smatram za meščansko, kapitalistično. (Op. ur. Oho! Za "bravce!")

Nadalje pišete: "Kužniče suho". dobro, ako bi pa v vsem uredništvu vso mast skup spravil, je gotovo ne bi bilo toliko kot ga ima sestrano sčene. Ampak masla, tega pa imate na glavi toliko, da ga bodem moral topiti, drugači se vam črvi v možganih zareče.

Kar se pa tiče Glas Svobode, da je bil vržen iz soe. stranke, to so vam pravi gotovo nek strie povedali, kar pa ni tako kot ste čuli, vi patentirani bedaki! (Op. ur. Tozadevno opozarjamo rojake na dopis A. Fisher iz Girard, Ill.)

Da vam ušesa odmašim, povejte, kaj je s Clevelandsko Jednoto? Kdaj je bil pogreb in kje je račun? Za novce itak nihče ne vpraša! Nadalje, kedaj je bila svatba sv. Vida z žalostno materjo božjo, ki je še danes žalostna? Nadalje, kaj je s Rev. Kržeom? Zakaj molčite o tem in priporočate vero in molitev?!

Sedaj pa pričakujem zopet odgovora, toda isti naj bo na prvi strani, tiskan s debelimi črkami, da bo bolj vleklo.

Pri zaključku tega, obljubim, da se bom s temi duhoborci še poigral.

August Kužnik.

"Glas Svobode" se poteguje za delavca. Delavec, ali se ti poteguješ za "Glas Svobode"?

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

je tisti, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju Vam
GARANTIRA, da Vas zamore v kratkem času hitro, uspešno in
popolnoma ozdraviti.

ZE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE
kot glavni zdravnik in ravnatelj na

SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU
V NEW YORKU

Dr. J. E. Thompson.

Vam je dosti jasen dokaz, da je naš slavni svetovnoznani

Dr. J. E. THOMPSON,

najboljši zdravnik, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in kateri ima popolno izkušnost v zdravljenju vsih bolezni, za to Vam ne bo nikdar žal ako se takoj njemu poverite v zdravljenje, ker le tako zamogli boste v kratkem svoje zaželeno zdravje nazaj dobiti.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKO BOLEZNI

katera bi ne bila Dr. J. E. THOMPSONU popolnoma dobro ne poznata in katere bi se on ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti. — Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdravljenju vsih bolezni, ter Vam zamore z njegovo zmožnostjo GARANTIRATI da Vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako boleha naj si bode za katerikoli akutni, ali zastareli notranji ali zunanji bolezen, kakor tudi še tako nevarni in teško ozdravljivi moški ali ženski spolni bolezni. On je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, ne da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Postedice onanije, triper, čanker, sifilis, impotenco, ali nezmožnost do spolnega občenja; polucijo, ali gubitek moškega životnega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruh, nervoznost; vse živčne bolezni; naduho, kalare in prehlad, neuralgijo, zlato žilo; božjast; vodenico, vse spolne bolezni na notranjih ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; belci tok; padanje maternice, neplodovitost; vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, hraste in rane; mazulje na licu; uši na spolnih delih, t. i. d.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

Zatoraj rojaki: Ne obupajte ako Vas drugi zdravniki niso mogli, ali ne morejo ozdraviti. Boleha-li od naj si bode katere koli bolezni, ter Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, in ako želite da boste v kratkem in popolnoma ozdravili, poverite samo izkušnemu, vestnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, radi tega natančno in brez strahu opišite svoje bolezni v materinem jeziku, ter v pismu natanko naznanite kako je bolezen nastopila, koliko časa traja in se razvijala, ter pisma naslavljajte edino le na:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

Dr. J. E. THOMPSON, 342 W. 27. St. New York

Uradne ure so: Ob delavnikih od 1 do 5 ure pop. V nedeljo in prazd. od 11 ure do 3 popoldan

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovenskim
društvam za izdelovanje druš-
tvenih znakov, gumbov, zastav
in vsakerih potrebščin. Izdelek
je najfinejši in najokusnejši, pri
tem pa zelo zmerne cene.

Nestevilno zahval in pripoznanj jamči za
pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.
Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

**EDINA
VINARNA**

kitoči najboljša kalifornijska
in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite ga-
lon vina, ali več, tedaj Vam
pripeljemo isto na dom —
brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da
ni še nikdar v svojem življenju pokušil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave.

TELEFON
Canal 842

Naznanilo in priporočilo.

Slovenec v Denverju in okolici, kakor onim potujočim skoz Denver
naznanjava, da sva odprla:

GOSTILNO "TRIGLAV"

kjer točiva vedno sveže "TIVOLI" pivo. Imava pravo starokranjsko
kuhinja ter snažne sobe za prenočišče.

Gostilna "TRIGLAV" se nahaja v bližini "UNION" postaje, na
vogalu 17. in Blake ulice. Pazi na slovenski napis! Dobra in točna
postrežba! Svoji k svojim!

SCHEIN & PIRICH, lastnika

TELEFON CANAL 342

M. U. Dr. JAN ČEPELKA

ZDRAVNIK in RANOCELNIK

s češke univerzitet v Pragi. Bil c. kr. vojni zdravnik s 20 letno
prasko v Evropi in Ameriki, posebno v boleznih žen in otrok, na
očeh, ušesih in nosu.

1817 Loomis St., vogal Blue Island Avenue
in 18. ceste, CHICAGO, ILL.

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHUEK, podpredsednik; 1420 S. 12. St. Springfield, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.); 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 55 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljave pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

DOPISI.

DOPIS IN POROČILO O KATASTROFI V CHERRY, ILL.

Granville, Ill. 18. nov. Prosim ponatisnite to moje poročilo v naš delavski list, v kojem želim naznaniti vsem čitateljem "Glas Svobode" o strašni katastrofi v St. Paul rovu, na Cherry, Ill.

Pekel tu na zemlji.

V soboto dne 13. t. m. so šli delavci približno 475 v premogov rov, ali kakor so najnovejša poročila 708, na svoje delo, služiti vsakdanji kruh za se in svojo družino. To je delavec-primoran storiti, ker tako velela tudi vera. "Potrudi se sam, potem ti bo že bog pomagal". In kako jim je pomagal!

Od premogarske družbe v javnost dano poročilo, zatrjuje, da se je mrva vžgala. Toda ne povedo na kak način in čigava je krivda. V hlevu za mule to je kakih 40 korakov od spenjače se je ob pol tretje ure vnela krma, katere je bilo en poln tovorni voz, kar je pa postavno prepovedano, hraniti mrvo v rovu. V tem rovu so gorele baklje in ne električne luči in ena teh bakelj je povzročila, da se je seno, ki je bilo zvezano v bale vžgalo. Seveda v začetku je še malo gorelo in bi se dalo z lahka pogasiti. "Bos" videč ta "ognjiček" je velel enemu delavcu da naj istega pogasi, a sam je pa letel po "svojem" poslu, da nadzoruje in priganja premogarje, da hitreje vihte kramp in lopate. Kmalu potem je ta "ognjiček" toliko dima povzročil, da je bil ves rov napolnjen. Gasilce ni mogel ognja pogasiti.

Delavec sem se prepovedalo delo zapustiti.

Ker je dim vedno bolj napolnjeval rov so se delavci jeli plašiti ter odložili krampe hoteli iti na varno — do izhoda. Na vprašanja kaj se je zgodilo jim je "bos" odgovarjal, da ni nič, da so leni, da se jim noče delati, zapovedujoč jim, da gre vsak na svoje mesto, ker jih ne pusti domov do pol štirih, ker hoče, da se premog ne prenehoma ven spravlja itd. Na ta pregovarjanja in zapovedi so se nekateri potolažili, ter šli vsak na svoj prostor, da delo nadaljujejo. Nekateri se niso dali pregovoriti temveč so stali pri rovu ter čakali pol četrte ure, nekateri pa so šli po stopnicah ven (po air shaft). Človeka vzame 20 minut hoja predno pride na površje, ker isti je 550 čevljev globok.

Bilo prepozno.

Nekoliko minut pred pol četrto uro se vname vse seno, tako ni bilo več nobenega upanja za omejitev in pogasitev ognja, dim pa je postajal čim dalje gostejši, tako da naposled ni bilo za prestatati še manj pa možno kaj pred seboj videti.

Postala je strašanska zmešnjava. Delavci, ki so pri rovu čakali, da jih vzpenjača gor potegne, so kot zverine p'anih v isto. Vsak je hotel biti prvi. Razna znamenja so pošiljali strojevodjo, kateri je bil hkrati ves zmešan. Ko je prvi "cage" ven potegnil je za-

pazil, da so eni brez glave, drugi brez roke, tretji brez nog, četrtri opečen itd. Strojvodja je postal na to še bolj zmešan, ker ni vedel kaj se v rovu godi, znamenja pa je vedno dobival. Potegnil je dragi "cage", prizor je bil še strašovitši in to je tako vplivalo na strojvodjo, da je zgubil kontrolo nad seboj in ni nobenega "cage" ven potegnil. Premogarji v gorečem brezdnju so ostali v žrelu brez pomoči. V istem šaftu sta dva rova 200 čevljev globločin eden od drugega. Iz spodnjega rova je prišlo tri "cages" delavcev na površje, iz gornjega rova pa nobeden.

Panika v zgornjem rovu.

V zgornjem rovu so vsi pritiskali k odprtini, koder se dviga vspenjača, hoteli se poprijeti spenjače, kedar se je dvignila. Toda bilo je vse zamanj. Dim je bil pregost. Vidili niso ničesar in režeji hoteli se rešiti, popadali so v globločino 200 čevljev. Tudi mule so se hoteli rešiti, toda našle so smrt v globločini 200 čevljev. Kar ni padel umoril pobila je teža živali.

Rov zaprl.

Kar ni bilo usmrčenega s ognjem in padcem v tej zmešnjavi, je družba ubila oziroma umorila s odtegnjenjem zraka. V nedeljo so zaprli rov za 24 ur, da s tem uduše ogenj — in tudi one delavce, kateri so mogoče še pri življenju ostali. Družba se je bala bolj za tramovje, ki je v rovu kot pa za življenje nesrečnih delavcev. S 400 oziroma 550 delavci, kateri so storili grozno smrt v tem rovu so tudi tri bosi, kateri so prisilili delavce, da naprej kopljejo namesto, da bi skrbeli za njih rešitev. Za iste človeke nima simpatije, ker s svojo vernostjo kapitalistom so zakrivali toliko gorja in bede.

Ljubezen do svojcev.

Vsak krušni oče-delavec težko pričakuje dneva, ko mu bo mogel njegov sin pomagati pri zaslužku. Na taisti nesrečni dan je neki oče vzel svojega malega — še ne 16 let starega sina prvič v rov. Ob pojavu dima sta tudi oče in sin — nov premogar — bežala proti šaftu. Prišla sta srečno do šafta, dasi je sin omagal na potu vsled dima da ga je moral oče na rokah nesti. Ko je bos pregovoril delavce podal se je oče nazaj na svoj prostor, sin je pa ostal pri šaftu, čakajoč vzpenjače. Ko je nastala splošna panika in je dečko uvidel, da ni oče med drugimi, je stekel nazaj po očeta. Bilo je prepozno — oba sta skupaj našla grob — nov dom.

Isto tako je nek oče bežal s svojim sinom proti šaftu. Sin je onemogel vsled dima, ter očeta prosil, da ga naj ne pusti tam umreti. Oče ga je vzel na roke, dasi sam omamljen od dima se je opotekaje rinil proti šaftu. Omagal je, pal na potu ter skupno s sinom našel grozno smrt, mati pa doma umira od žalosti.

Neka Italijanka je zgubila moža in tri brate.

Žalosten, nepopisen prizor! Žene, vdove, brati, sestre, otroci, hodijo k votlini čakati svojcev, a ni jih. . . . Trgajo si lase z glave, jadikovajo in molijo. . . . Člove-

ku kar sree poka, ko gleda na stotine, tisoče žalostnih obrazov — toda tolažijo se s tem, da brez božjo volje ne pade niti las z glave. In to naj bi bila božja volja, da je toliko stotin ljudi dušno in telesno pobitih?!

Slovenci med žrtvami.

V kolikor se je dalo do sedaj poizvedeti je osemnajst Slovencev storilo grozno smrt. Sledeča so imena nekaterih: Jos. Rebsel, Martin Rebsel, Anton Pavlin, Anton Vesel, Fran Jakša, Jernej Lindič, Josip Ernakora, Ivan Kenig, Fran Retelj, Anton Kravanja, Ivan Kvas, Pavel Zajec, Matija Grill, Jos. Pirh, Daniel Avsee in Matija Ovsek. Imena drugih še ni sem zvedel. Pač pa se sodi, da je število ubitih Slovencev večje.

Pristopajmo k društvam.

Večina teh nesrečnih rojakov je pripadala k eni ali drugi podporni Jednoti. Njih družine oziroma sorodniki bodo dobili saj nekaj podpore, čeprav ne dosti.

Tu v Granville, ki ni daleč od Cherry imamo slovensko podporno društvo, ki spada k S. S. P. Z. v Chicago. Bratom širom Amerike naznanjam, da nikdo od našega društva ni prizadet.

Ta nesreča v Cherry je pa dragi sotrpini zopet jasen dokaz, kako dobro je, če človek zavaruje svoje za slučaj take neizgode. Pristopajte k Zvezi!

Jacob Cesar.

Girard, Ill., nov. 1909.

Nikar se ne čudite, da Vam pošiljam ta dopis, ki je povsem resničen. Veliko imam poročati o delavskih odnosaх te okolice, a ker imam eno bolj važno stvar za poročati bom to opustil, ter preišel na stvar. Tu v Girard in okolici, posebno pa po Viridenu se je pred nekaj časom govorilo, da list "Glas Svobode", ni delavski list, da ni socialističen ter da ga je socialistična stranka izrgla. Tako so govorili nekateri pristaši nekega slovenskega lističa, ki trdi, da je edini pravi, delavski socialističen list.

Kot star naročnik na Glas Svobode sem se kar začudil tej lažni govoric, ker kakor sam vidim iz predalov lista "Glas Svobode" je ta list stal še vedno za delavce za socialistično propagando in za napredek in dobrobit slovenskega življa v Ameriki. Oni laži nisem vrjel. A da se pa o tem pričam pisal sem na nacionalnega tajnika socialistične stranke J. Mahlon Barnes, proseč ga pojasnila. Dobil sem sledeči odgovor:

Tony Fisher.

Box 333, Girard, Ill.

Dear Comrade: —

Replying to your favor of recent date reference the status of "Glas Svobode". I quote you herewith the action taken by the Cook County organization. The same appeared in the June issue of the Official Monthly Bulletin: "The Cook County (Ill.) Delegation Committee reports that Glas Svobode, a weekly Slavonic publication, is not a Socialist paper in the sense that other papers of the Socialist Party are (although it has in the past shown an apparent friendship and support to the Socialist Party). Ist manager and owner, Martin Konda, also admits that he is an independent and free thought advocate".

Hoping this will be satisfactory, Fraternaly yours,

J. Mahlon Barnes,
National Secretary.

Toraj tukaj je cela stvar. List "Glas Svobode" ni last socialistične stranke, je pa v prijateljski zvezi s isto in je v preteklosti kakor tudi še sedaj na strani socialističnih stranke.

Ta korak sem storil zato, ker nekateri ljudje, ki pravijo, da so socialisti, pa take stvari, ki niso nič drugega, kot v škodo nas delavcev, v svet trobijo.

In kedaj se je "Glas Svobode" pregrešil zoper delavce?

Ker vidim, da se listu krivica godila, sem napol vse svoje moči, da poizvem resnice, ter jo priobčim, da bodejo vedeli oni, ki so tako nepremišljeno čez list "Glas Svobode" govorili, kaj je na stvari. Ona zavita laž je bila sprožena samo iz škodoželjnosti iz zavisti, nekaterih čikaških hujskačev in zavistnežev.

Delavci v tej okolici sedaj veste kaj je resnica; skušajmo po-

praviti krivo s tem, da se vsi na ročnino na naš delavski list Glas Svobode, ki je prijatelj in razširjevalec svobodne in socialistične propagande med ameriškim delavstvom.

Anton Fisher.

OPOMBA UPR. Rokopis pisma soc. stranke je na razpolago v našem upravnistvu. Zadeva, katero, dopisovalec opiše je popolnoma resnična. Nam je bila cela akeija škodoželjnežev znana, toda pustili smo blato na miru, ker bolj dragaš bolj smrdi. Našel se je pa zaveden delavec, ki se je potegnil za list, kar več velja kot sto in sto zagovorov od naše strani. Chicaškim zaplotarjem pa le toliko rečemo, da slovenski delavci ne tako zabiti, kot si oni mislijo in s tem je treba računati.

Ob tej priliki naj omenimo, da se je clevelandsko-ameriški "bravec" (konštrun) v št. 91 C. A. ob nas obregnil, rekoč, da nam oziroma Glas Svobode je socialistična stranka dala breo. No gospod bravec (fig, cepec, bedak) pogledjte si gornji dopis. Nos pa tak!

De Pue, Ill., 18. nov. 09.

Jaz nisem dopisovalec in tudi nisem za to, ker moja roka je pretrda od "pika in šafije". A ker nobeden drugi se ne oglasi iz tukajšnjega mesta, zatoraj sem se jaz namenil opisati tukajšnje razmere iz te male Slovencev naselbine. Dela se še dosti dobro in tudi plača je primerna.

Tudi moram naznaniti, kako tukaj napredujemo. Tukaj nas je samo štirinajst rodbin in imamo tri slovenske "salone", dva "štora" in enega "bučara". Imamo tudi dve društvi in obedva dobro napredujeta. Eno spada k S. S. P. Z., drugo pa k S. N. P. J. Ali žalibog še je nekaj Slovencev tukaj, ki ne spadajo k nobenemu društvu, in zatoraj pozivljam: Rojaki pristopite v društvo, ker nobeden ne ve, kadaj ga nesreča zadene.

Genjeni rojaki, tudi vas opozarjam, da nikar beraške plašarje pod streho ne jemljite na prenočišče, ker Slovenci radi vzamejo vsacega človeka. Jaz sem bil tudi vzel na prenočišče ta mesec 15. nekoga, a drugo jutro mi je pobasal znesek 65 dolarjev in je z njim izginil.

Pozdravim vse čitatelje "Glas Svobode" in Tebi urednik pa želim obilo vseh in predplačnikov.

Jos. Urbanc.

Broadhead, Colo. 15. nov. 1909.

Prosim, da natisnete teh par vrstic v vednost bratom članom in društvam S. S. P. Zveze v Chicago, Ill., katerim z velikim veseljem naznanjam, da smo dne 14. novembra ustanovili novo društvo in ga priklopili k S. S. P. Zvezi v Chicago, Ill.

Društvo bo imelo svoj sedež na Agular, Colo.

Društvene seje se bode vršile vsako 1. nedeljo v mesecu na Agulari v sodnijski dvorani na srednjem šteetu.

Toraj rojaki živeti na Agulari in okolici, vas vlijudno vabimo da se znami združite in postanete člani našega novo ustanovljenega društva. To je lepo in koristno za vsakega svobodomiselnega slovenskega delavca v Ameriki.

Anton Lah,

Ely, Minn., 13. nov. 09.

Blagovolite priobčiti sledečo novico. V soboto večer 6. nov. sem bil v poštnem uradu, odpreml svoj predal (box) in izvadim časopise, med katerimi je bil tudi naš list "Glas Svobode", ki sem ga razvil in čital novice. V tistem času pa pride v dotiko moj rojak Jernej Prusičev ter pravi: "John kaj ti čitaš, kajtenge "Glas Svobode?" Jaz mu odgovorim: "Seveda, da jih čitam, pa kaj je potem?" Prusič nadaljuje: "Ali ne veš, da se ne sme list "Glas Svobode" čitat, še pri spovedi ne dobiš odveze." Jaz sem mu odvrnil: ti Prusič si, greenhorn; kaj ti še ne veš, da je dobro čitati tudi časopis "Glas Svobode", ki vsaka številka prinaša vsebino v korist delavskega ljudstva v Ameriki; tedaj kako to, da se ne sme brati "Glas Svobode"? Prusič pravi: "Omenjeni list ni katoliški." Jaz sem mu pa zopet odgovoril: "Denarne nakaznice in sploh noveci tudi niso katoliški, toda vsaki človek, tudi ki je krščen si želi in hrepeni po njih. Ali ni

res tako, ti Andrej?" Prusič ni nič odgovoril in žena ga je klicala da naj gre takoj na kolodvor, ker osma ura je že bila.

Toraj g. urednik že v naprej vem, da nekateri bodejo govorili, da sem odpadnik, pa I don't care. John Težak.

Angleščina brez učitelja,

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice,
Slovensko-angleškega tolmača in
Angleško-slovenskega slovarja.

Vse tri knjige v eni stane le \$1.00 in je dobiš pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.

PIŠITE PO CENIK KNJIG!

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano
dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO,
Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Markus v prvem nadstropju

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporoča za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice, 24. nov. 1909	Argentina, 8. dec. 1909
Oceania, 1. dec. 1909	Laura, 22. dec. 1909

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjedolnico ter sta najnovejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in prikladna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

2 Washington St.,

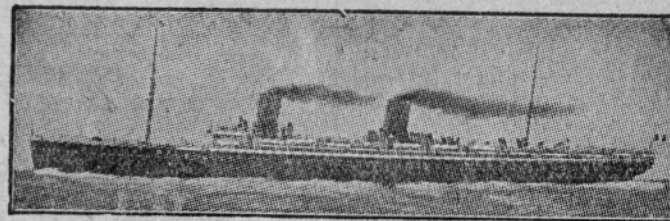
New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence, 30.000 HP	La Lorraine, 22.000 HP
La Savoie, 22.000 HP	La Touraine, 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na jarnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo bralovemu namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britov na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih, t. j. od l. 1875. Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljšo lastnost. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event slučaj. Se celo britve ne morejo rati sodbe o britvi dokler je ne poskušajo, toda mi damo garancijo za vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. CENA \$2.00. Pošiljate izven mesta se sprejmejo. Britvino britev za 2c od komada. Določeno. Za naročnine izvan Chicago pošljite še se posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA.

Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Kako smo bogati!?

Češki spisatelj Vojta Beneš: poslovenil Milko Sila.

V naši vasici je nekaj bogate gospode in mnogo revnih ljudi. Delajo za ubogi groš v tovarni za sladkor in na dveh večjih posestvih. Delo teh revežev je težko, umorno, ampak plačilo prav lahko preštejejo v sobotah. Njih lica so kakor brez krvi, blede, pogledi ponižni, boječi. Imajo mnogo bledikastih, večinoma nerazvityh otrok.

Oddelek nizkih bajt, last gospode, je bilo žalostno bivališče teh revežev. Gospoda, njih uradniki in premožnejši občani so stanovali v vilah in hišah med vrtni.

Delavske hišice so bile pokrite s sivimi strehami. Stale so v dolgih vrstah med ozkimi dvorišči, ki so bila obdana z debelim zidovjem. Nikdar ni sem posijalo solnce, nikdar ni ogrelo mrzlih kamnov grapastega tlaka; ta tesna, duševna človeška kletka, brez zelenih listov, brez vsake poganjajoče travice — je bilo njih bivališče. Čez dan so bila ta dvorišča polna zanemarjenih otrok, odkoder je odmeval krič in jok.

Po noči in po dnevu so prihajali sem moške in žene, da bi usnili po težkem delu v nemirnih sanjah —

Trudni so dnevi njih življenja zaradi težkega in nezdravega dela v žgoči atmosferi tovarniških delavnic, ki obtežuje in ubija dan in noč, zaradi siromaštva in pogosto tudi zaradi nerednega življenja.

Naša nizka šolska soba je polna otrok teh revežev. Vendar jim nista mogla vzeti niti beda niti zaničevanje radostnega usmeva z brezkrvnih ust, iz oči.

Bilo je tistega dne, ko smo čitali še iz stare čitanke oni znani odstavek "Kako smo bogati".

V šoli je bilo takrat malo dečkov, njih klopi, od koder je drugače sijalo toliko živih oči, so bile sedaj napol prazne.

"Kje pa so ti dečki?"

"Na lov!"

"So šli na lov!"

"Gospoda je priredila lov!"

"Logar jim je večerj pravil —"

"Hodil je po vasi in jim pravil —"

"Vaverko Tone je rekel pri ribniku, da gre rajši na lov. Da mu vi ne daste za obleko, da si mora zaslužiti —"

"Strnadov Jožek bo nesel milostljivemu gospodu torbo. Kaj meni mari za šolo, šola me ne živi —", je rekel.

"Koliko pa dobijo za to ti dečki?"

"Petindvajset krajcarjev —"

Potem smo čitali ta odstavek: kako smo bogati in zdravi ljudje, koliko tisoč velja vsaka naša noga, koliko roka, glava, koliko milijonov naše celo telo.

Ko so ti dečki v razredu prebrali odstavek o svojem bogastvu, ki se jim je tako iznenada pokazalo in ki se jim je zdela tako zelo čudno, so se neverno spogledali in se dmovljivo smehljali.

"Hu, koliko denarja! To je nekaj, ne!" so izražale njih oči. Ampak tudi iz njih glasu se je odzivalo nezaupanje v tako bogastvo. To so bili glasovi neverujočih. Krožili so po tih šolski sobi, resnobno in trudno, kakor naglo tiktakanje ure.

Ampak takoj med odmorom se je začel najvni in dobrodušni Kolmanov Tone hvaliti: "Fantje, mi smo v celi vasi najbogatejši, nas je največ — s staro materjo dvanaest —"

Res so bili Kolmanovi najbogatejši v vasi in morda tudi v okolici. V cellem selu ni bilo nikjer toliko revnih otrok in toliko bede kakor pri Kolmanovih, grajščin-skih pastirjih.

Kakor bi se hoteli oslajati s krasnimi sanjami, so začeli potem skoro vsi otroci v šoli goreče preštevati, koliko bogastva da je skritega med temi štirimi vlažnimi stenami šolske sobe v kateri so prebivali, ki pa ni bila njihova in za katero so težavno plačevali vsako leto petindvajset goldinarjev.

Ampak samo eden izmed Zahradnikov sedmerih otrok se je nasmejeval nekako trpko, nekako očitajoče vsem tem otroškim besedam in je molčal. Dobro sem razumel to nemo pripovedovanje, ta žalostni usmev. Saj leži njih oče že ves mesec tam za belim zidom pod zeleno rušo, a postarana mati se preživlja s svojimi sed-

mimi sirotami napol z dehom, največ pa z beraško palico —

"Kaj, Tonček, ti nič?" sem vprašal dečka.

Z nekakim ponosom je rekel Tonček tiho:

"Tudi mi smo bogati za par lepih milijončkov, bogatejši nego milostljivi gospod iz tovarne — Samo, da nimamo večkrat kaj jesti —", je zamrmral in oči so se mu zasvetile v posebnem ognju.

Kak govor je bil to! Težko je bilo pri njih, težko — In kaj je vse gorelo v teh otroških očeh: trpljenje, ki nauči že otroka skrbeti, žalost in sovraštvo —

Ko so prišli drugi dan zjutraj v šolo, smo brali zopet odstavek: "Kako smo bogati."

Danes se je brala na njih obrazih zasmehljivost, dvom se je izražal v očeh, iz katerih je tudi gledala prevara in nekako nespoštovanje, posmeh. Komu?

Ko bi imela čitanka srce, dušo, razum — bi bila vsa zardela, zardela sramote. Taki so bili pogledi.

Potem smo zopet govorili.

"Koliko milijonov imate doma, Zahradka?" To je bil drugi, vitki Zahradkov deček, s suhim, ozkim obrazom, ta, ki vsako noč spi pod edino, polomljeno mizo na kupu debelih vrčev.

Vstal je — in je molčal. Čudno boječe je molčal, nekaj neprijaznega je vrel v njem.

"No, koliko, računaj vendar!"

"Nobenega, gospod učitelj —", je rekel slednjič trdo in modro oči so se mu omračile.

"Zakaj?", sem ga vprašal.

Molčal je.

"No, zakaj saj vendar več zakaj, ali ne znaš računati?"

"Narodilo se nam je večerj dekletce in mamica nima niti za kruh —", je rekel počasi, presekano.

Vsi v razredu smo umolkili za nekaj časa. Obrzi so pobledele od pričakovanja. Kakor po težki, zaviti uganki, na katero je nekdo dal nepričakovan, trd odgovor.

Kakor, da bi se nekaka temna, meglena halja razprostrla nad nami in zasenčila jasni obzor. Otroški obrzi so kazali nekako kljubovanje, v očeh je počivalo zaničevanje. In srea so močno bila, čakala so na olajšujoč trenutek — Prišel je.

"Inkoliko milijonov imate vi, Benak, koliko?"

"Tudi nobenega." Njegov glas je zvenel tako sigurno in temno, mizlo.

"Zakaj jih vi nimate? saj ste vendar zdravi — in oče je ovčar."

"Zato, ker ta čitanka laže!" je jeknil in je zardel.

Po sobi je zašumelo in zrak se je polnil z vzkliki:

"Nobenega, nič —!"

"Niti krajcarja!"

"Norca se delajo z revežev!"

"To je laž, to je laž!"

"V čitanki? zakaj naj bi bila to laž? Zakaj, povejte?..."

"Rekel je to oče."

"Kako pa oče to ve?"

"Jaz sem mu pravil o tem."

"Laže!" je vzkliknil jezno Zahradkov. "Strnadovem Jožku je včeraj na lov prestrelil milostljivi gospod stegno in mu je dal za to dve kroni."

"Če bi bilo to, kar je v čitanki, resnica, bi mu moral dati milijon," se je oglašil mali, čokati Mesarjev Beda.

Med otroci je zašumelo kakor v panju.

"Kdo torej pravzaprav laže: ti otroci — ali čitanka?"

"Čitanka!" je zakričala zmes otroških glasov.

Tako smo bogati. Še dandanes šepa Strnadov Jožek, sin tovarniškega dninarja — milijonarja. Nič drugega ni ostalo od te nezgode revežu, zakaj tudi tisti dve kroni je zapil na žganju njegov oče še onega večera po lov.

Eh, v žganju, v sladki, predobri žgani kapljici!

Kaj pa drugače? Hej, kaj je Jožku, hej! Kdo je še tak bogatin, kakor je on? Milijonar! Saj mu je ostala še ena noga! In ta je zdrava, ta je popolnoma zdrava! Ta prav gotovo velja nekoliko milijonov. Kaj pa še le roke, telo in glava, glava —

Kdo jih kupi? Kdo jih kupi?

Ampak njegovega srea ne bo nikdo več kupil. Ono je mrtvo za vse. Težavno, črno, trdo je življenje pred nami, zakaj naučil se je preveč čutiti.

Vlekel se bode s svojo hromo nogo in bo še bolj sovražil gospodo, ki mu je vzela zdravo nogo. Reveži, ki vedno prodajajo za dve kroni svoje zdravje, tako kakor ga je prodal.

Ampak največji siromaki so oni, ki verujejo kako smo mi zdravi ljudje bogati —

Smrt slovenskega čudaka v Zagrebu. V Zagrebu je prejšnji teden umrl 72letni Stefan Koren, doma iz Št. Petra na Kranjskem.

Bil je znan kot velik čudak in nenavaden človek. Imel je lastno hišo in malo kramarijo. Bil je grozovit skopuh, ki si ni privoščil niti najpotrebnejšega. Njegovo premoženje je vredno 30.000 kron. Vso to ogromno svoto je zapustil mrtvi roki — zagrebški cerkvi sv. Petra.

"Delavci na prostem"

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju za reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odganja zahtevam nemških zakonov in ima neporekljiv rekord tekem 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,

215 Pearl St., New York.

50,000 KNJIZIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, izgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadao denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o-zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....
Pošta..... Država.....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenjski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celu zdravi ljudje najbi sem in tja pili kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,
napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 340. Tisoče priporočil najupliveljših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastoj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjayec, importiran in izdelan.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897. PROSTOVOLJNA ZAHVALA:

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski Profesor ustanovitelj slavnega "Collins N. Y. Medical Institute" in pisatelj prekoristne zdravilne knjige "Človek, njegovo življenje in zdravje".

BOLNIKI

pazite, komu zaupate zdravljenje svoje bolezni. Sveto pismo pravi: "Mnogo je poklicanih, a malo izvoljenih!" Tako je tudi mnogo zdravnikov, kise po časopisih hvalijo na vse načine, a niti eden vam ne more pomagati, ker ni vsakdo sposoben, da vas zopet privede do popolnega zdravlja.

Slavni in najstarejši zdravniški zavod na svetu je jedino **COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE** kateri že leta in leta rešuje bolestan narod gotove smrti. Ni je boleznj katera bi ne bila dobro znana ravnatelju tega zavoda, in katero bi on v kratkem času ne mogel ozdraviti, ako ravno vam nobeden drugi zdravnik ni mogel pomagati, ter obupal nad vašim življenjem in zdravjem. Zatoraj rojaki! Poslušajte prijateljski svet ravnatelja tega slavnega zavoda, kateri vam priporoče: Ne pišite tem zdravnikom, kateri se po časopisih samo hvalijo, ter ne zametujte svojega zdravlja in težko zasluženega denarja za druga in človeku zdravlja, ker s tem samo trpite in si nakopljete prezgodnjo smrt.

Da se pa sami pripravite o zdravljenju slavnega Collins New York Medical Instituta pišite takoj danes po znamenito in vsakemu človeku tako potrebno in koristno knjigo: "Človek, njegovo življenje in zdravje," katero dobite povsem zastonj, 15 centov priložite za poštnino in odpravo. Ta knjiga vas bode podučila o vseh boleznih, kako se imate v bolezni ravnati in zdravje ohraniti kakor tudi skušnjah slavnega ravnatelja tega zavoda.

V slučaju, da potrebujete zdravniški nasvet in pomoč, obrnite se takoj edino le na ta zavod, kateri je bil do sedaj in bode vedno le v korist in rešitev bolnemu narodu. Ne pišite nikomur poprej, dokler niste vprašali za svet in navodilo ravnatelja tega prekoristnega in rešilnega zavoda, ker ravnatelj vam daje zastonj, osebo vse nasvete in pomoč ustmeno ali pisмено. Ne odlašajte toraj več ter opišite takoj vašo bolezen in najsi bode že kakoršnakoli si bode zastarela, kronična ali skrivnostna, v svojem materiem slovenskem jeziku, naznanite koliko časa bolestate in koliko ste stari, ter naslovite pisma na

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34th St., New York
Bodite popolnoma prepričani, da boste v kratkem zopet temeljito ozdravljeni.
Vahooni ravnatelj je Dr. S. E. Hyndman.

Milostljivi zdravnik!
Srčna Vam hvala za poslano mi čudodelno zdravilo, po katerih sem v tako kratkem času prehlajenja, kašlja in katarja ozdravil.
Florijan Rak
Herminie Pa.

Poslajte še danes za 15 centov poštnih znamk za prekoristno knjigo "Človek, njegovo življenje in zdravje" Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti

ZA BOŽIČ

in NOVO LETO pošilja-
jo Slovenci kaj radi
DARILA svojcem v sta-
ro domovino in iz Zjedinjenih držav zgolj gotov denar;
to pa NAJBOLJE, NAJCENEJE IN NAJHITREJE
preskrbi

Frank Sakser Co.

82 CORTLAND ST., 6104 ST. CLAIR AVE., N. E.
NEW YORK, N.Y. CLEVELAND, OHIO.

RAZNO IN DRUGO

Škofova knjižica o zakonski mesenosti. Na zahtevanje kano-
nikov je škof svojo knjižico sam
konfisciral, to se pravi, umaknil
jo je iz knjigotrstva. S tem je
sam priznal, da je njegova knjiži-
ca nesramna in nenravna. Vihar
nevolje, ki je v vseh krogih na-
stal proti škofu in ki je tako ve-
lik, da že najhujše terejalke po-
siljajo škofa v blaznico, je pač ka-
nonike prestrašil. Saj morajo ču-
titi, da katoliške cerkve in vere
še ni nihče tako kompromitiral,
kakor škof. Škof je torej svojo
knjižico umaknil in bo lahko ž
njo vsi zimo peč kuril. Toda kar
je storil, se ne da več narediti ne-
storjeno. Vsi razumni in razumni
ljudje v deželi morajo izvedeti,
kake stvari piše ljubljanski škof!
— Škofova knjižica "Ženinom in
nevestam" je vzbudila povesodi,
kjer dajo še kaj na poštenost, sil-
no nevoljo. Tudi kanoniki, ki ni-
so ničesar vedeli, kaj namerava
škof, so nepopisno ogorčeni. V
sredo so v šenklaški cerkvi raz-
pravljali o škofovi knjižici. Ka-
noniki Flis, Kajdiž in Koren so v
sveti jezi bili na pult ter klicali:
"To je škandal, kakršnega še ni-
smo doživeli; temu je treba en-
krat napraviti konec." V četrtek
je imel stolni kapitelj sejo, v ka-
teri so kanoniki zahtevali, naj
škof takoj odstopi in se umakne
v samostan, češ, da dela sramoto
škofovi stolici. Če se bo škof po-
koril tej zahtevi, se še ne ve.

Preveč ljubeznivosti je kazala
Marija Dolinšek iz Kamnika na-
pram mlinarju Jožetu Markiču,
kateri je v Možkovi gostilni prav
pridno za njo plačeval. Doma so
jo čakali lačni otroci, a to je ni
motilo, da ne bi čez poldan ostala
v gostilni. Med raznim dobrikan-
jem je pa vzela Markiču iz denar-
nice stokronski bankovec, nato
pa odšla z dvema moškima v go-
stilno. Mlinar je takoj zapazil ta-
tvino in poslal dekle za njo, naj
mu denar vrne. Obdolženka je tr-
dila, da mu ni vzela ničesar. Od-
vedena je bila v vrhu telesne pre-
iskave na stražnico, kjer se ji je
posrečilo v neopaženem trenutku
vreči bankovec za neki kovčeg. —
Ker se pri nji ni našlo ničesar, je
bila izpuščena. Šele kasneje, je
sporočila stražniku, kje da leži
bankovec. Obdolženka je trdila,
da ji je mlinar bankovec daroval,
kar ta odločno zanika. Obsojena
je bila na tri mesece težke ječe.

Cerkev v Nasielsku pri Varša-
vi so oropali neznani tatovi. To
se je zgodilo kmalu po tatvini v
cerkvi v Čenstohovu. Pokradeni
so vsi dragoceni umetni predmeti.
Čenstohovskim tatovom je policija
na sledu.

65.000 otrok ne hodi v šole na
Ogrskem, ker šol primanjkuje. V
samem čisto madžarskem Kečke-
metu je 4000 otrok brez šole. Le-
pe razmere — v kulturni Ogrski.

Velikanski vihar je razsajal v
severnem Beringmorju. Takega
viharja ne pomnijo ljudje že 70
let. Deset ladij je razbitih in pol-
no ljudi je našlo vsled tega smrti.

Avstrijski vodilji zrakoplov.
— Avstrijsko-ameriška akcijska
družba tvornice za gumi na Du-
naju si je pridobila od Parsevalov-
de družbe pravico, graditi zrakop-
lov po Parsevalovem sestavu. —
Zrakoplovni mojster Wulff je že
odpotoval iz Bitterfelda na Du-
naj, da prevzame montiranje no-
vega zrakoplova. V kratkem tudi
odpotoje na Dunaj nadinženjer
Kiefer, da bo vodil poizkušnje
voznje. — Na Dunaju se je seste-
vil odbor, ki si je postavil nalogo,
da zgradi na strogo znanstveni
podlagi po načrtih vseučiliškega
adjunkta Nimfuhra vodljiv zra-
koplov, pri katerem se bodo upo-
rabile vse izkušnje, pridobljene v
incenzstvu. Vsled pogodbe z voj-
nim ministrstvom se izroči prvi
po tem načrtu zgrajeni zrakoplov
vojni upravi, kakor hitro ugoti
zahtevanim pogojem. Za poizkus-
ne voznje se zahteva hitrost 40 ki-
lometrov na uro, voznjo 260 kilo-
metrov in višičino voznje 1000
metrov. Prva poizkusna voznja se

mora vršiti do srede meseca aprila 1910. leta.

Madžarska plemkinja in kravij
pastir. V Budimpešti se je v ma-
tičnem uradu 6. okraja vršila po-
roka Margit baronice Lonyay s
30-letnim pastirjem Arpadom
Kesziravarhelyem. — Nevesta je
bližnja sorodnica grofa Elemjerja
Lonyay soproga bivše nadvojvo-
dinje Štefanije.

Nova preganjanja na Hrvat-
skem? Upogojeni podpolkovnik
Ahim Kubavec v Zagrebu je bil
aktiven član srbske stranke. Se-
daj ga je sodišče po nalogu dr-
žavnega pravdnika zaprlo, ker ga
sumijo, da je ponaredil oporoko
bogatega Zagrebčana, Srbi trdijo,
da so povsem drugi vzroki mero-
dajni.

Ruski car in laški kralj sta po-
slala iz Raconigi črnogorskemu
knezu Nikoli brzojavko, v kateri
mu izražata svoje neomejeno pri-
jateljstvo ter mu zagotavljata, da
sme Črnagora vedno računati na
zaščito Rusije in Italije.

Zabranjen umor. — Kohn, asis-
tent pri preskuševanju hranil, se
je zaljubil v Libnu pri Pragi v
mlačo, lepo in poročeno krmarico
Kral. Kmalu je bil prestavljen
v Črnovico. Domenila sta se, da
zastupita njenega moža. Iz Čr-
novice je pošiljal Kohn v pismih
pošto no ležeče male količine stru-
pa. Tako pismo pod šifro Z je
prišlo zadnjič med časopis, last-
nik tega je odprl tudi pismo, ter
dobil bel prašek in pripombo:
"Zmešaj se to z jedjo. Uspeh bo
kmalu tu!" Naznanilo se je poli-
ciji, preiskovala je, prišla kmalu
na sled zaprla Kralovo in pustila
v Črnovici aretirati Kohna. —
Strup, katerega sta oba uporab-
ljala, je smrtonosen in ne pušča
nočnih sledov.

Iz Broda na Savi naznanjajo,
da so spala 4 dekleta ob sedanjih
trgati v vinogradih v hiši vin-
čarja. To so zvedeli nekateri mla-
deniči, napadli dekleta ponoči,
jih onečastili potem pa še jedno
zabodli z nožem, da je umrla. O-
rožniki so te zverine kmalu po-
lovili.

Vseslovanski časnikarski kon-
gres se bo vršil drugo leto najbr-
že v Sofiji ob priliki vseslovans-
skega shoda meseca maja.

Oče s 23 otroki. Mlinar Josip
Warga se je bil naselil pred 30 le-
ti v Popovu na Hrvatskem. Ko
je bil prišel tja, je prinesel seboj
1 gld. 30 krajevarjev in to mu je
bilo premočeno in nepremično imet-
je. Oženil se je trikrat; s prvo
ženo je imel 7, z drugo 8 otrok, a
s tretjo zopet 8, skupaj 23, kate-
rih je 17 moških in 8 ženskih. Se-
daj jih pa živi samo še 14 in sicer
jih je 6 že obskrbljenih. Prva in
druga žena mu ni prinesla ni po-
čenega groša, a z zadnjo je dobil
40 gld. Sedaj je 79 let star in naj-
mlajši njegov otrok še ni dovršil
prvega leta. Warga je zdrav ko
riba, bolen ni bil nikoli in pijače,
ki jo je v mladosti ljubil, se je
popolnoma odpovedal. Za svojo
deco je mnogo potrošil, ednemu
sinu je kupil tudi mlin, ali kljub
temu ima sedaj še 11.000 kron
premoženja in trdi, da še ni bil
nikoli tako zadovoljen, kakor baš
sedaj.

Uboji rekruti! Dne 28. m. m.
je bil neki rekrut na vežbališču v
Ljubljani jako nesrečen. Povelja
ni mogel pa ni mogel izvršiti. Na
vprašanje, zakaj ne napravi do-
tične vaje, odgovori: da ne more.
Povedal je to v svojem gornješta-
jerskem dijalektu reki: i mog
ni. Dotičnik častnik si je razla-
gal to, češ, da "ne mara" napra-
viti vaje, in je aviziral stražo ter
ga dal odvesti v zapor, ker je od-
rekel pokorščino. Kako smešno!
Ker komandant ne razume jezika
preprostega človeka, ga pa da za-
preti, kaj je zdaj z njim, ne vemo.

Idilično življenje v gozdu sta
uživala 16letni Jože Vovko iz Les-
kovec in 18letni Janez Kovačič iz
Tolstega vrha. Vovko je ušel od
doma že 18. avgusta t. l. in se je
potikal po gozdovih med Leskov-
cem in Bičujem. Preživljal se je z
grozdem, sadjem, krompirjem in
z zeljnatimi glavami, katere stva-
ri je pokradel v okolici. Pri neki
hiši je ukradel kuhinjski nož, ker
ga je rabil, da si je narezal zel-
nate solate. Da si je pa včasih kaj
boljšega privoščil, je ukradel ne-
kemu posestniku 8 K. denarja.
Šele dne 20. septembra ga je za-
grabila roka pravice. To ga je pa
tako razkačilo, da je staršem za-
žugal, da zakolje oba. V gozdu
mu je delal včasih Kovačič druš-
čino, da mu ni bilo dolgčas. Vov-
kova hiša je dobra in je imel Jo-
že Vovko lepo krščansko vzgojo.

Ura za slepce. Urarski pomoč-
nik Cuski v Petrogradu je se-
stavil žepno uro za slepce. Stro-
kovnjaki jo imenujejo hvalaved-
no iznajdbo. Ura nima kazalec-
pač pa reliefne črke ki se vsako
uro premikajo; tako more slepce
čas "otipati".

Glasovi o obisku ruskega carja
v Italiji. Večino nemško-avstrij-
skih listov je mnenja, da si hoče
Italija priboriti pri obnovljenju
trozveze ugodnejše pogoje. Ako
bi se ji ti ne dali — pa se bo veza-
la drugod. — Časopisje v Nemčiji
konstatira enoglasno, da je imel
obisk naperjeno ost proti Avstri-
ji; isto potrjuje francosko in an-
gleško časopisje. "Daily Graphic"
pravi, da je sovraštvo Italijanov
do Avstrije toliko, da so potihle
vse demonstracije socialistov
proti "krvavemu" carju kakor
hitro je javnost videla, da pride
car v Italijo kot nositelj antipati-
je proti Avstriji. "Soča"

Zaročenci in poročenci! Eni kot
drugi pridete večkrat v izkušnja-
ve in v dvome in ne veste, kako
bi bilo najbolje za Vaše in zdrav-
je Vaših otrok. (Zadnje besede
zaročencem seveda ne gre še nič
mar.) Od vseh teh izkušenj in
dvomov Vam je rešil — pomisli-
te! sam prevzvišeni knez škof dr.
Anton Bonaventura Jeglič, ki se
na take skrivnosti najbolj spozna.
To moramo soditi že po njegovi
novi izdani brošuri: "zaročencem
in poročencem v pouk!" Iz vsebi-
ne te brošure Vam smemo za en-
krat zaupati le to, kar smo slišali:
Novozaročena naj ne vžijeta me-
sa že takoj v poročni noči. Tekne
veliko boljše šele drugi dan. Po-
zneje si ga lahko privoščita dva-
krat na teden. V petek je splošen
post, zaročenci naj bi se mesa
sploh še zdržali; mlečnate in moč-
nate jedi so zanje bolj priporo-
ljive. Za enkrat veste že dovolj,
Molite pa za Vašega skrbnega, viš-
jega pastirja, da tudi njemu Bog
da zdravje in — pamet, če Vam
je na tem, da bo sam škof spisal
še več takih poučkov o zaročencih
in poročencih. "Gorenjce"

Smešnice: Možakar hoče odda-
ti denarno pismo brez naslova. —
Poštar ga opozori, da ne vé, kam
ima pismo oddati. Možakar se od-
reže: "Ali mora vsakdo vedeti,
komu sem dolžan?" — Neki na
stara leta zelo pobožno krojač je
bil v mladosti pravi navihaneč.
Podal se je nekoč v spovednico
ženske spovedavatelj. Prišla je de-
kla, in ko jo je do dobrega spove-
dal, ji naloži za pokoro: pojesti
tri funte mesa. Čez nekaj dni se
pride ista grešnica spovedavatelju
kaplanu. "Obtožim se nadalje,
da sem od za pokoro mi naloženih
treh funtov mesa samo enega po-
jedla".

Tiskovna svoboda v Bosni. Sa-
rajevo, 5. novembra. Včeraj je bil
pri okrožnem sodišču odgovorni
urednik "Glasa Slobode" so-
drž. Žemva radi nekega članka obso-
jen po paragraf 142 (motenje
javnega mira) in paragraf 329
(števjanje zoper vladne oblasti)
na dva meseca ječe. Žemva je vlo-
žil ničnostno pritožbo.

Tržaške nune Benediktinke. —
Prednica Josipina Sušan in sestra
Carmela Piazza, sta bili z dvema
drugima nunama zapustili samo-
stan, potem ko sta ga bili oropali.
Prednica je namreč prodajala
starinske in vrednostne predmete
in se prav "lušno" zabavala z
bratom sestre Carmele Piazza. —
Pripoveduje se tudi, da sta Josi-
pina Sušan in Carmela Piazza
večkrat na večer zapuščali samo-
stan in se v neki hiši v via Nuova
shajali z dvema znanima "lahko-
živcem" in da sta na ta način
večkrat tam tudi ostali čez noč.
Na nekem takem sestanku se je
bila prednica prav po samostan-
sko upijajala in potem je v pija-
nosti svojemu ljubimcu, kakor
prednica samostana podpisala me-
nico za 3000 K, katero menico je
samostan plačal mesec pozneje.
— Vsled preiskave, ki je bila v
tej stvari uvedena in ki jo je vo-
dil poseben delegat iz Rima, sta
moral Josipina Sušan in Carme-
la Piazza zapustiti samostan. —
Vendar pa nista pobožni golobici
jenjali rogoviliti. Pred 14 dnevi
sta bili v Tridentu v objemu dveh
gledal, igralcev, s katerima sta
popivali za denar, ki sta ga ukra-
dli tržaškemu samostanu. Policija
ju je hotela aretovati, a sta jo
pravočasno odkurili. — Uboji
sveti Benedikt, kakšne vzgledne
hčerke imajo!

Rojaki, ustanovljajte podpora dru-
štva, ter jih priklopite k S. S. P. Z.
v Chicago.

Severova Zdravila so posledek učenja in dolge izkušnje.
Nastala so iz potrebe ljudstva in za ljudstvo.

PREŽENITE BOLEČINO!

Mnogaterih so bolezn, ki jih človek podeduje, ampak več-
jidel jih lahko uspešno zdravi bolnike doma. Seveda je va-
žno da si omislite pravo zdravilo. Kadarkoli trpite vsled bo-
lečin, kjer je potrebno krajevno zdravljenje, bodite sami
svoj doktor in pomore vam

SEVEROVO OLJE SV. GOTHARDA

Čese nadeva po navodu v naši knjižici, ki je dodana vsaki
steklenici donese to mazilo hitro olajšbo v slučajih dolgo-
trajnega in misličenega revmatizma, pokostnice, nevralgije,
ledvene boli, pretegnjene kite, trdodobu, izvinjenja, ran,
odrg in zmrzlin. Poskusite ga! Spoznajte njegova izvrstna
svojstva, in več ne boste želeli biti brez njega. Cena 50 c.

Govori po izkušnji.

"Govoreč po izkušnji, lahko pravim, da Severovo
Olje sv. Gotharda ga nima para za hitro olajšbo bo-
lečin. V zdravilski omarici vsake družine bi mo-
ralo biti."

Ant. Koday, 1355 D. st. S. W.
Washington, D. C.

Knjižice z navodi v vašem jeziku na vsaki steklenici. V lekarnah.

Trgajoči kašelj

trže pljuča ter jih izpostavlja strahotires-
nih pljučnih bolezn. Ne zanemarjajte
svojega kašlja, de ne pride v nevernost Na-
še zdravje in življenje.

Severov Balzam za pljuče

je proslul ne široko po svojih znamenitih
ozdravljenjih za kašelj, prehlad, hripavost,
pljunico, vnetje sapnika, pljučno mrzlico
in druge pljučne nepravilike. Vedno je za-
nesljiiv. Cena 25c in 50c.

"Oni čut utrujenosti."

skoro vedno pomenja oslebalost ustroja in
povzročajo ga razne dolgotrajne bolezni,
čezmerno delo ali opešnost vsled izgube
moči potrebne za ravnilno delovanje orga-
nov. Pomore Vam.

Severov Življenski Balzam

redno uživan po petnajst kapljic po vsaki
jedi, ker prežene čut utrujenosti in potro-
sti, uravna dolgotrajno neprebnost, za-
neko, težko prebavo, malarijo, nerednosti
želodca in druge nepravilike, ki povzročajo
telesno slabost. Posebno primerno je už-
vanje za priletne in v dolgotrajnih slučajih.

Na prodaj v lekarnah.

Zdravniški svet zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS
IOWA

Še danes skleni štediti.

Ne odlašaj do prvega januarja. Tvoj denar bo služil obresti od prvega dne v mesecu.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 Blue Island Ave.

Imamo odprto ob soboto večerih, da pomoremo in olajšamo vaš sklep.

Govori se v polskem in češkem jeziku.

"Austrian Club" GOSTILNA

JOE LENIĆ, lastnik

ESTRINGTON "redmestie Leadville, Colorado"
Potniki dobro došli! Zastopnik Glas Svobode

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c
ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

Schlitz pivo na čepu.

Louis Bergant

SALOON

257 First Ave., na ogalu Park St

MILWAUKEE, WIS.

Biljar na razpolago.

M. KARA

1915 So. HALSTED ST.

med. 19 St. in 19 Pl.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo jesenske in zimske obuče.

ODVETNIK PATENTI.

GARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO.
TEL. 3989 MAIN

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje,

potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena l. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik

CARMANIA (na tri vijake)

Največji parnik na morju

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20,000 ton in sta največja na svetu.

Carmania zapusti New York, 6. nov., 22. jan., 5. marca.

Caronia pa 27. nov., 8. jan. in 19. febr.

CUNARD Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez Gibraltar, Genovo, Neapelj in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijaka

CARPATHIA13000 tonov

PANNONIA10000 tonov

ULTONIA10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts., CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vseposvoda

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran, narjajnik, za možke ali ženske 18k SOLID GOLD filled z lepo okrašenim dvojnimi pokrovom, denži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicih, JAMCENA ZA 20 let. Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno verižico in nizek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO

505 ATHENAEUM B'LD'G, Chicago

HELLO! HELLO!

Rojakom Slovincem naznanjava, da sva odprla

Gostilno "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22.

Placom samo en blok od slov.

cerkve, kjer točiva vedno

sveže pivo in druge likere.

Dobe se tudi fine smodke.

Mladič & Krampats.

KRIST IN RIM. KAT. CERKEV.

(Nadaljevanje.)

SVETOPISEMSKI DOKAZI.

Dokaz števil. 16.

Rimsko katoliška cerkev uči, da Jezus Krist je ustanovil samo eno cerkev in to je ustanovil na Petru, kar lahko čitamo na straneh 123 in 124 knjige "The faith of our Fathers", katero je spisal kardinal Gibbons. Tam se čita: "Jezus, Naš Gospod, je ustanovil samo eno Cerkev, katero je sežidal na Petru. Vsled tega sledi, da vsaka cerkev, ki ne priznava Petra, kot njen temeljni kamen ni Kristova cerkev in radi tega nima obstoja, ker ista ni božje delo." Kardinal govori namreč o rimski cerkvi, ker v njegovem ožgledu, je ta edina krščanska cerkev, ker njegova cerkev jasno uči, da izven Rima ni zveličanja.

Da spodbijemo kardinalovo trditev se moramo zateči k sv. pisnu. Sv. pisemski izrek, na katerega se kardinal Gibbons opira je v 16 poglavju sv. Mat. v 18 vrsti. Da pa lahko razumemo kaj ta svtopisemski rek pomenja obrnimo par strani nazaj ali vsaj prečitajmo par vrst pred tem poglavjem, tako da dobimo vsaj idejo kaj in o čem se je govorilo, na kak način se je cerkev zidala na Petru. Mimogrede najše omeni, da beseda "petr" pomenja v hibejskem jeziku "skala". V prvem delu poglavja so Farizeji in Saduceji skušali Jezusa in se prezadevali, da jim da kako znamenje iz neba, toda Jezus se jih je nasitil radi njihovega bogohlinstva in jih je zapustil, rekoč svojim učencem, "Varujte se kvasa Farizejev in Saducejev. Učenci pa ga niso razumeli in so mislili, da ne smejo jesti kruha od Farizejev, itd., kar je Jezus opazil in je rekel; V. 11. "Kako je to, da ne razumete; nisem vam pravil o kruhu, temveč da se obvarujte kvasa Farizejev in Saducejev." V. 12. "Potem so razumeli, da jim je rekel, da se naj ne obvarujejo krušnega kvasa, temveč, doktrine Farizejev in Saducejev." Farizeji in Saduceji niso vrjeli, da je On Krist, Sin živega Boga, temveč da je bil le goljuf, prevarant. In potem, kot je naravno, je Krist vprašal svoje učence, da mu naj povedo, kaj mislijo oni, kdo je on. V. 13. "Vprašal je svoje učence, rekoč, kdo, pravijo ljudje, da sem jaz, Sin človekov?" V. 14. "In so rekli, nekateri trde, da ti si Janez Kristnik, nekateri, Elija; in drugi, Jeremija, ali eden prorokov." V. 15. "Rekel jim je, In kdo pravite Vi, da sem?" V. 16. "In Simon Peter je odgovoril, Ti si Krist, Sin živega Boga". V. 17. "In Jezus je odgovoril in mu rekel, Blažen si, Simon Barjona, ker meso in kri ti nista razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih". V. 18. "In jaz ti še rečem, ti si Peter in na to skalo bom zidal svojo Cerkev; in peklenska vrata jo ne porušijo."

Kak dokaz imamo, da je Krist zidal svojo cerkev na Petra. V gornjih poglavjih čitamo, da je bila diskuzija med Kristom in njegovimi učenci glede doktrine Farizejev in Saducejev, kjer je Krist, govoreč v prenešenem pomenu besede rabil besedo "kvas" za doktrine. Pogovor je bil tudi o tem kaj so drugi mislili, da je Krist in potem, da se je Krist sam o svojih učencih prepričal in overil jim je postavil vprašanje: Kedo pa vi mislite, da sem jaz? Na kar je Peter, vedno blebetajoč, rekel: "Ti si Krist, Sin živega Boga". Kaj je Peter storil? Izpovedal je, da veruje v Krista kot sinu božjega. Potem je Jezus odgovoril, da meso in kri mu tega nista razodela temveč njegov oče, ki je v nebesih. Z ozirom na Jezusa kot moža iz mesa in krvi, bi lahko Peter, kakor so Farizeji in Saduceji v prvem delu poglavja storili, rekel, da Krist je bil navaden človek, toda Peter je videl v Kristu več, videl je boga, delujočega po Kristu, ki dela čudeže in dela, kar ni v stanu noben človek, ki je samo iz mesa in krvi, storiti. Kristov nebeski duh je bil razodet Petru, kakor tudi drugim

apostoljem. Še le potem, ko je Peter svojo vero v Krista in potem ko je Krist rekel, da ga je njegov oče v nebesih razsvetlil, je rekel Krist: Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo Cerkev, in peklenska vrata jo ne bojo premagala. Pazite! Krist ni rekel, "Ti si Peter in na Tebi bom zidal svojo cerkev." Ne. Krist pravi, "na to skalo," kar je bilo Petrova izpoved (vera) v Krista kot sina božjega, bom zidal svojo cerkev. Krist je umrl, da reši vse one, ki vanj verujejo. Peter je ravnokar izpovedal svojo vero v njega, kot sinu božjega in potem Krist pravi, "na to (kar si izpovedal) bom zidal svojo cerkev." Taista ideja preveča ves novi testament, da je Krist zidal svojo cerkev na veri in nikakor ne na skali ali na Petru.

To dovolj dokazuje, da Krist je zidal svojo cerkev na skali vere, to je na veri sami in ne pa na kak kamen ali pa na osebi.

Da pa zopet dokazem, da Peter ni bil noben fundament cerkve, temveč Krist sam podajam sledeče sv. pisemske odstavke, ki odstranijo vsak dvom o tem.

Efez. 2-20. "In so zidane na podstavu apostolov in prorokov, Jezus Krist je glavni temeljni kamen."

I. Kor. 3-11. "Ker drugega temelja ne more noben postaviti, kot je postavljen in kateri je Jezus Krist."

I. Kor. 10-4. In pili so vsi isto spiritalno pijačo, ker pili so iz one spiritalne Skale, ki jih je zasledovala; in ta Skala je bil Krist."

Kak žalosten konec bi storilo Kristovo delo, če bi vrjeli kar Rim uči, da skala je bil Peter in da cerkev je bila zidana na njem, ko že štiri vrste za tem pripovedovanjem o skali čitamo, da je Peter grajal Krista in potem v prihodnjem verzu čitamo: V. 23. "Toda on (Krist) se je obrnil in rekel Petru. Skrij se za mojimi hrbtom, Satan; ti si me razžalil; ker ti ne vidiš stvari, ki so od Boga, ampak te, ki pridejo od ljudi." Prav gotovo Peter bi bil slab temelj za zidanje cerkve in peklenska vrata bi zmagovala nad njim kaj kmalu.

V Mat. 16-19 Krist pravi: Izročil ti bom ključne nebeskega kraljestva, in kar koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih, bo razvezano v nebesih." Kaj so ključni nebeskega kraljestva? Ali so nebesa prostor, s velikimi durimi, na katerih so močne železne ključavnice, katere se odpira s velikimi železnimi ključi? Prav gotovo ne in ne. Ključni katere Krist tu omenja pomenjajo njegove postave in doktrine, katere je dal svojim učencem s oblastjo, da predručajo stare judovske šege in navade (obrede) v novo zavezo, odvezujoč in zavezujoč, kakor vidijo potrebno in pripravljajoč pot za človeštvo, da pridejo v nebo s vero v Krista.

Taista Kristova obljuba, dana vsem apostolom, je istotako zabilježena v Mat. 18-18 in Ivan 20-13 in tako je jasno, da Krist ni dal ta privilegij ali patent samo Petru, ker sicer ne bi dal isto tudi drugim apostolom pri dveh različnih prilikah.

Pokazal sem, da Krist ni ustanovil svoje vere na Petru, ampak na veri v-se, kot sinu božjega in da Krist je sam skala na koji temelji njegova cerkev. Iz tega sledi, da Rim je na napačni poti in zmotljiv, ker uči, da Peter je temelj cerkve.

Da pa še bolj podprem gorenji dokaz naj samo omenim, kar že vsak ve, da Peter je Krista izdal predno je petelin zapel.

Ko bi Krist na take izdajalce svojo cerkev zidal, bi jo kaj kmalu hudiči porušil, ako se prej ne bi sama, kar Peter Skala, ni bil trdna skala temveč samo kup peska.

Dalje prihodnjici.

Milwaukee, 17. nov. 1909.

V listu "Glas Svobode" stavite uganko: "Katero Slovensko društvo je najsrečnejše?" s pripombo, da boste dotičnemu, kdor uganko povoljno reši, pošiljali list "Glas Svobode" eno leto brezplačno, odgovor vseh drugih pa, da boste objavili v listu "G. S."

Rešitev uganke pač ni posebno težka; kajti nimamo ga še Slovenci društva, koje bi se lahko prištevalo najsrečnejšim, ali pa vsaj srečnim, pa bodi si društvo

samostojno ali pa pripadajoče pod katero-koli zvezo ali jednoto. V vsakem društvu, zvezi ali jednoti vlada kolikor toliko osebno koristolovstvo, častihlepnost itd. Nobeno društvu se ne more imenovati srečnim, dokler se ne bodo vsi, od prvega odbornika, pa do zadnjega člana ravnali po geslu: "Vsi za jednega, eden za vse." Kakor hitro pa bi kako društvo, oziroma zveza ali jednota krenila na to edino pravo pot, bode se kaj proketo kmalu oglasilo toliko zavidnežev, da bodo — iz raznih ne baš dobrih namenov — pričeto delo zopet popolnoma "frdirbali."

Primernejšega odgovora na va-

šo "uganko" si prav kar ne morem domisliti.

S spoštovanjem

Joseph Kapušar.
Op. ur. Razmotrivanje gosp. dopisnika popolnoma odobravamo, ker je res tako; toda "uganka" še ni rešena.

Ali si že pristopil k S. S. P. Z.? Še danes pojdi k društvenemu tajniku in izpolni prošnjo za sprejem.

ROJAKE v Rock Spring's, Wyo., opozarjamo, da je g. Anton Justin pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Svobode" in se ondotni naročniki obrnejo lahko do njega, ker on nima časa po hišah hoditi.

Najnižje cene!

POZOR!

Naznanjam sl. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raznovrstno obučo. V zalogi imam najboljše čevlje, katere izdeluje svetovno znana:

METCALF BRADLEY CO.

V zalogi imam MOŠKO SPODNJO OBLEKE, SRAJCE, KRAVATE itd.

JOHN ERMENC

288 Grove St.

Milwaukee, Wisconsin

Nikdar Več Take Prilike!

URA IN VERIŽICA s priveskom (medaljon) s pismeno garancijo za deset let, za katero morate povsod plačati najmanj \$17.00, stane sedaj pri nas

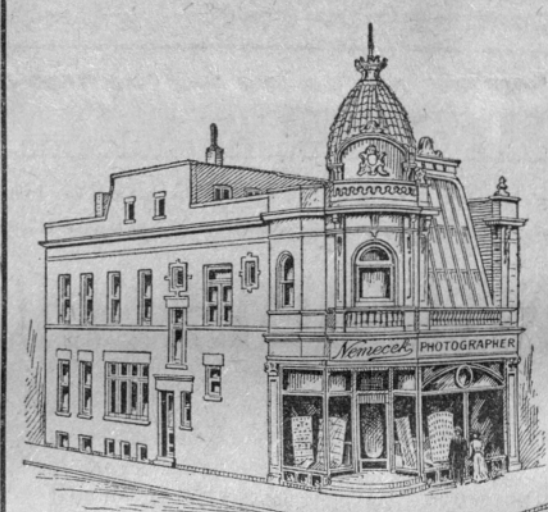
SAMO \$4.75

Ura je najnovejša in najmodernejša vrsta s tremi krasno in umetniško izdelanimi pokrovi, ki so s čistem zlatom pl. tirani. Ura ima najboljše in najtočnejše idočee kolesje na 7 dragih kamenov (rubinov.) Verižica s priveskom, (medaljon) je tudi najnovejša in najmodernejša vrsta in platinana s pravim zlatom. Privesek v tereg lahko postavite dve sliki je okrašen s tremi krasno in fino brušenimi kameni. Za uro in verižico pošljite nam naprej samo \$1 in mi vam pošljemo takoj uro in verižico, kakor tudi pismeno garancijo za 10 let. Ostalih \$3.75 plačate, kadar dobite stvari. Kdor s pošiljateljico ne bi bil zadovoljen, zamore dobiti takoj svoj denar nazaj. Cenike pošljemo zastoj.

Vsa pisma, denar in naročbe adresirajte na naslov:

NEW YORK AUCTION CO.

436 East 67th Street, New York, N. Y.

Najmodnejši česki-slovanski fotografski zavod v Ameriki

Němceček
FOTOGRAF

1439 W. 18th St.

nasproti

Č. S. A. dvorane

Obleke in svršniki

V nobeni drugi prodajalni ne dobite tako velike izbiro dobro napravljene perfektno izdelane obleke in površnikov kakor pri nas, kjer imamo na stotine novih mod, novega blaga vsakojake barve.

ENA

\$7.50 do \$25

VOGAL BLUE ISLAND I 18 CESTA

Jelinek i Mayer

LASTNIKA

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelnja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

* Tako je vsaj prof. Marinko, doktor bogoslovja pri pouku razlagal.